

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

“แนวทางการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล” ฉบับนี้ได้ยึดหลักการของ UNEP and FAO ที่กำหนดไว้ในเอกสารชื่อ “Negotiating a Sustainable Future for Land” ซึ่งมีขั้นตอนในการกำหนดทางเลือกในการใช้ที่ดิน ดังนี้

หลักการดังกล่าวได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพภาพของประเทศไทย ร่วมกับวิธีการต่างๆ ที่จำเป็นอีกหลายด้าน เช่น Participatory Rural Appraisal (PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน ฯลฯ ซึ่งได้ปรากฏอยู่ในแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินตำบล ฉบับนี้

คณะผู้จัดทำ
กันยายน
2564

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญรูป	ง
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-1
1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-1
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-1
1.5 นิยามศัพท์	1-2
1.6 คำสำคัญ	1-4
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	2-1
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 ประวัติและเอกลักษณ์	2-3
2.4 สภาพภูมิประเทศ	2-4
2.5 สภาพภูมิอากาศ	2-7
2.6 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบัน	2-10
2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-14
บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ	3-1
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-5
3.3 ทรัพยากรดิน	3-10
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	4-1
4.1 หลักการ	4-1
4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-2
4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-7

บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
5.1 ทรัพยากรดิน	5-1
5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน	5-1
5.3 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	6-1
6.1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	6-1
6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดิน	6-2
6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน	6-4
6.4 เขตการใช้ที่ดิน	6-5
6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน	6-15
6.6 การจัดการความเสี่ยง	6-16
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	7-1
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 ตัวชี้วัด	7-1
7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการใน ปีงบประมาณ 2565	7-1
7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น	7-3
7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-3
เอกสารอ้างอิง	อ

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดกาญจนบุรี เฉลี่ย 30 ปี (พ.ศ.2532-2561)	2-8
2-2	สภาพการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	2-11
2-3	จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	2-14
2-4	จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรกร ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	2-15
2-5	สภาพสังคมในพื้นที่ของ ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	2-16
2-6	รายได้-รายจ่าย เฉลี่ยครัวเรือน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	2-19
3-1	ป่าไม้ตามกฎหมายตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	3-1
3-2	อัตราการให้น้ำของบ่อบาดาลตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	3-5
3-3	แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	3-7
3-4	หน่วยแผนที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	3-14
3-5	สมบัติดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	3-16
3-6	การชะล้างพังทลายของดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	3-18
5-1	ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	5-7
6-1	นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	6-2
6-2	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	6-5
7-1	กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในแผน 5 ปี	7-6
7-2	สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	7-7

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
2-1	ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	2-2
2-2	ความลาดชัน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	2-5
2-3	ภูมิประเทศ ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	2-6
2-4	เส้นชั้นน้ำฝน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	2-9
2-5	สมดุลงบของน้ำเพื่อการเกษตร ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	2-10
2-6	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	2-13
2-7	สัดส่วนครัวเรือน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	2-15
2-8	รายได้-รายจ่ายของครัวเรือน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	2-20
3-1	ป่าไม้ตามกฎหมาย ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	3-2
3-2	การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	3-3
3-3	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	3-4
3-4	ทรัพยากรน้ำ ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	3-8
3-5	โครงการแหล่งน้ำในไร่นา ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	3-9
3-6	ทรัพยากรดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	3-17
3-7	การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	3-19
4-1	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	4-6
4-2	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	4-8
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	6-14
6-2	ระบบการปลูกพืชที่แนะนำตามแผนการใช้ที่ดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	6-15

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 (1) ได้กำหนดให้มีการ “วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 มีแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบล จำนวน 7,225 ตำบล ให้แล้วเสร็จภายในปี 2565 ตลอดจนนำแผนการใช้ที่ดินตำบลไปสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศ ดังกล่าวข้างต้น จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การใช้ที่ดินในตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี มีผลตอบสนองสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่และเป็นไปอย่างยั่งยืน

1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.3.1 ระยะเวลา 1 มีนาคม - 30 กันยายน 2564

1.3.2 สถานที่ ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ทบทวนเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิที่จะนำมาวิเคราะห์และใช้ในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ดังนี้

(1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

(2) ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน พืชหลักหรือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้ รายจ่าย ประชากร โครงสร้างประชากร การศึกษา ฯลฯ

(3) นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล

1.4.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรในตำบล

1.4.3 ประเมินคุณภาพที่ดิน

1.4.4 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำ PRA ร่วมกับสภาพการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดินรายแปลงจากแผนที่สำมะโนที่ดิน หรือ แผนที่ภาษีที่ดินในปัจจุบัน ผลจากการประเมินคุณภาพที่ดิน และกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน (ตามอำนาจหน้าที่ของกรมฯ)

1.4.5 สสำรวจข้อมูลทั้ง กายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในพื้นที่ตำบลที่ดำเนินการเพิ่มเติมตามประเด็นปัญหาและความต้องการจาก PRA ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล

1.4.6 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.7 รับฟังความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดิน

1.4.8 ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน

1.4.9 นำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ เป้าหมายที่สำคัญ คือ

(1) การที่สภาตำบล หรือ สภาเทศบาลนำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินเข้าไปบรรจุในแผน 3 ปี โดยสภาเทศบาล หรือ สภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งงบประมาณหรือองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ เช่น งบประมาณลีดพันธุ์พืชคลุมดิน ซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในพื้นที่ตำบลนั้น เป็นต้น

(2) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินเขตต่างๆ โดยมีงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

(3) กิจกรรมของส่วนราชการต่างๆ ที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล เป็นต้น

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ที่ดิน (Land)

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไปและให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บางลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย (มาตรา 4 ประมวลกฎหมายที่ดิน)

“ที่ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง “ชีวมณฑลบนพื้นผิวโลก ประกอบด้วย ชั้นบรรยากาศ ชั้นดิน ชั้นหิน ลักษณะความลาดเทของพื้นที่ ลักษณะทางอุทกศาสตร์ พืช สัตว์ และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน” (FAO, 1974)

“ที่ดิน” หมายถึง พื้นที่หนึ่งๆ ที่อยู่บนพื้นผิวของโลก ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนั้นที่ดินจึงไม่ได้หมายถึงดินเพียงอย่างเดียว แต่จะหมายรวมถึงลักษณะภูมิสัณฐาน (landforms) ภูมิอากาศ (climate) อุทกวิทยา (hydrology) พืชพรรณ (vegetation) และสัตว์ (fauna) ซึ่งการปรับปรุงที่ดิน (land improvement) ได้แก่ การทำขั้นบันไดและการระบายน้ำ เป็นต้น (FAO, 1993)

1.5.2 ดิน (Soil)

“ดิน” หมายรวมถึง หิน กรวด หาย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย (มาตรา 4 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551)

“ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง เทพวัตถุธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นบนพื้นผิวโลกเป็นวัตถุที่คำนวณการเจริญเติบโต และการทรงตัวของต้นไม้ ประกอบด้วย แร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ มีลักษณะชั้นแตกต่างกัน แต่ละชั้นที่อยู่ต่อเนื่องกันจะมีแนวสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามกระบวนการกำเนิดดินที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำร่วมกันของภูมิอากาศ พืชพรรณ วัตถุต้นกำเนิดดิน ระยะเวลา และความต่างระดับของพื้นที่ในบริเวณนั้น (FAO 1974: 39-40)

“ดิน” อินทรีย์วัตถุและอนินทรีย์วัตถุที่ไม่จับตัวแข็งเป็นหินซึ่งปกคลุมพื้นผิวโลก เป็นผลมาจากปัจจัยด้านการกำเนิดและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ภูมิอากาศ สิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) สภาพภูมิประเทศ วัตถุต้นกำเนิดและระยะเวลา ความเหมาะสมต่อการผลิตพืชของดินแตกต่างกัน เนื่องมาจากลักษณะและสมบัติทางกายภาพ เคมีชีวภาพ และสัณฐานวิทยา (คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา, 2551: 128)

1.5.3 การใช้ที่ดิน

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง การจัดการที่ดินตามที่มนุษย์ต้องการ ซึ่งรวมทั้งการใช้ที่ดินในชนบท เขตชานเมือง และเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น (FAO, 1993)

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง ผลของความพยายามของมนุษย์ ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพพื้นที่ของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง (Vink, 1975)

1.5.4 การวางแผนการใช้ที่ดิน

“การวางแผนนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางแผนนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้

“การวางแผนการใช้ที่ดิน” หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เป็นการกำหนดทิศทางการลงทุน แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยี เป็นการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานต่างๆ ให้ดำเนินการอยู่ในภาพรวมเดียวกัน และเป็นการเพิ่มศักยภาพทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ (NRC, 1975 และ ADB, 2012)

1.5.5 “เศรษฐกิจที่ดิน” หมายความว่า ภาวะความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

1.5.6 “เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.5.7 “การชะล้างพังทลายของดิน” หมายความว่า ปรากฏการณ์ซึ่งที่ดินถูกชะล้างกัดเซาะพังทลายด้วยพลังงานที่เกิดจากน้ำ ลม หรือโดยเหตุอื่นใดให้เกิดการเสื่อมโทรม สูญเสียเนื้อดิน หรือความอุดมสมบูรณ์ของดิน

1.5.8 “การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกัน รักษาดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของ ดิน และการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาคุณธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ ที่ดินในการเกษตรกรรม

1.6 คำสำคัญ

“พัฒนาเกษตรผสมผสาน สร้างภูมิต้านทานสู่ภัยแล้ง”

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอเลาขวัญ ระยะทางจากจังหวัดกาญจนบุรี ประมาณ 100 กิโลเมตร ห่างจากอำเภอเลาขวัญ ประมาณ 20 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 170.1 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 106,313.5 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อดังรูปที่ 2-1

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลทัพหลวง ตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลหนองโสน ตำบลหนองฝ้าย อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลทะเลบก ตำบลสระกระโจม อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลด่านช้าง อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบลหนองปลิง มีถนนสายหลัก คือ ถนนหมายเลข 3488 สายตำบลหนองโสน – ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ ผ่านบ้านนางาม ตำบลหนองโสน เลี้ยวขวาที่ถนนสายหนองโสน – บ้านพรหมณี ประมาณ 12 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายประมาณ 3 กิโลเมตร ถึงที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 324 สายกาญจนบุรี – อำเภอพนมทวน ถนนหมายเลข 3443 สายอำเภอพนมทวน – อำเภอห้วยกระเจา ถนนหมายเลข 3306 สายอำเภอห้วยกระเจา – อำเภอเลาขวัญ ถนนหมายเลข 3390 สายอำเภอเลาขวัญ – ตำบลหนองโสน อำเภอเลาขวัญ (ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอเลาขวัญ, 2563)

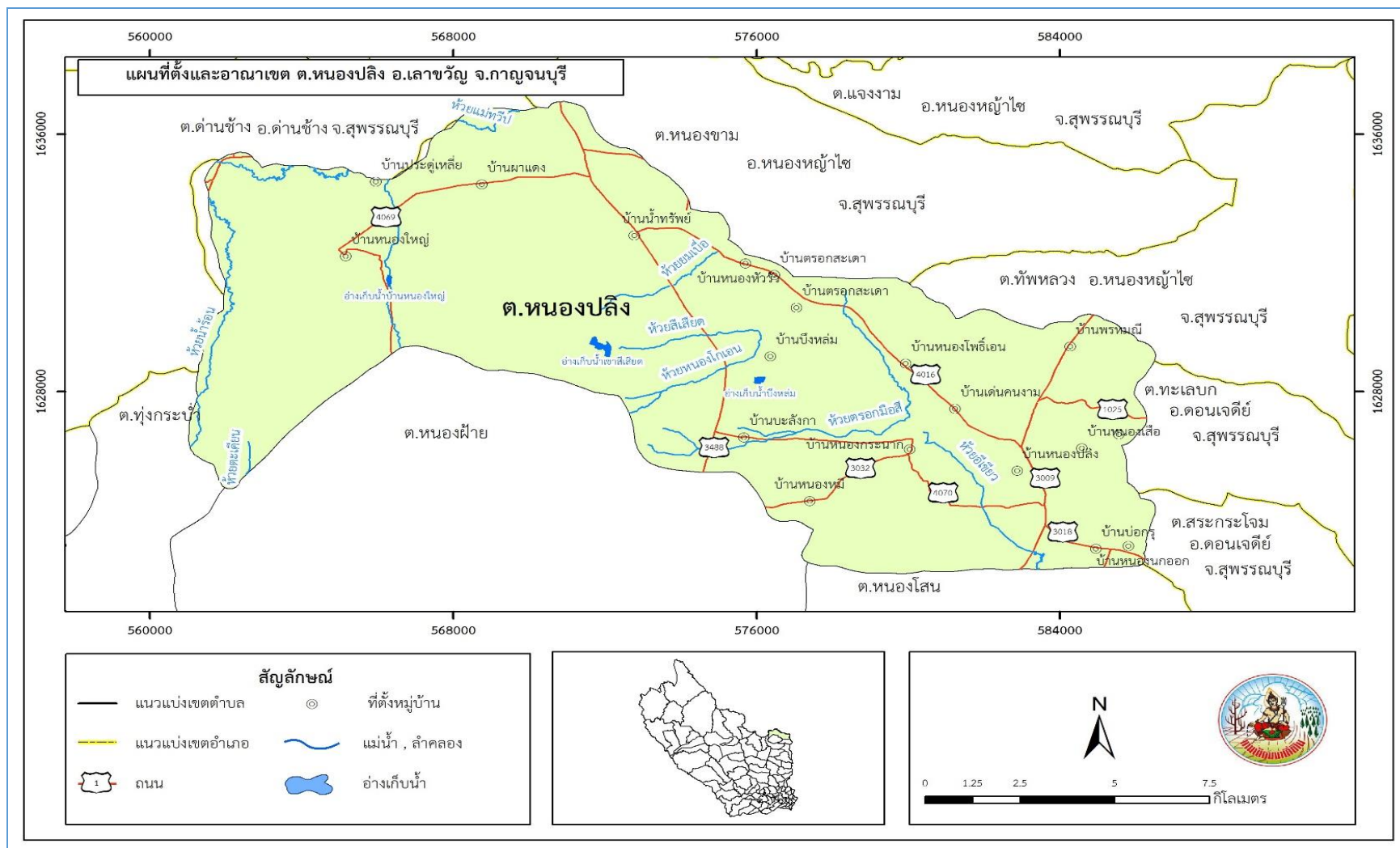
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 18 หมู่บ้าน (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง, 2563) ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านหนองปลิง	หมู่ที่ 10 บ้านเด่นคนงาม
หมู่ที่ 2 บ้านหนองกระหนาก	หมู่ที่ 11 บ้านหนองไผ่ล้อม
หมู่ที่ 3 บ้านหนองมะสังข์	หมู่ที่ 12 บ้านประชาพัฒนา
หมู่ที่ 4 บ้านหนองใหญ่	หมู่ที่ 13 บ้านหนองนกออก
หมู่ที่ 5 บ้านบึงหล่ม	หมู่ที่ 14 บ้านขุนด่าน
หมู่ที่ 6 บ้านพรหมณี	หมู่ที่ 15 บ้านหนองหมี่
หมู่ที่ 7 บ้านหนองหัววัว	หมู่ที่ 16 บ้านผาแดง
หมู่ที่ 8 บ้านบะลังกา	หมู่ที่ 17 บ้านประดู่เหลียม
หมู่ที่ 9 บ้านหนองโกเอน	หมู่ที่ 18 บ้านน้ำทรัพย์

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอลำขี้เหล็ก จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขต ต.หนองปลิง อ.ลำขี้เหล็ก จ.กาญจนบุรี

2.3 ประวัติและเอกลักษณ์

ความเป็นมาของอำเภอเลาขวัญ ชื่อชุมชนบ้าน "เลาขวัญ" มาจากราษฎรเชื้อสายลาวที่ได้อพยพมาตั้งถิ่นฐานอยู่บ้านเกาะบ้านเก่า และต่อมาได้มีชาวอำเภอบ่อพลอยได้อพยพเข้ามาอยู่เพิ่มขึ้น เมื่อทางราชการจัดตั้งเป็นหมู่บ้านขึ้นจึงได้ตั้งชื่อว่า บ้านเลาขวัญ เมื่อชุมชนเพิ่มมากขึ้นจึงได้ขยายเป็น ตำบลเลาขวัญ ขึ้นอยู่กับอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี อำเภอเลาขวัญนั้นเดิมเป็นเพียงส่วนหนึ่งของอำเภอพนมทวน ต่อมาได้มีการแยก 3 ตำบล (ตำบลเลาขวัญ หนองโสน และหนองปรือ) ออกมาแล้วตั้งเป็นกิ่งอำเภอเลาขวัญ ขึ้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2514 ต่อมาทางราชการพิจารณาเห็นว่า ตำบลเลาขวัญมีพื้นที่กว้างขวาง ประชากรมาก การคมนาคมระหว่างตำบลกับอำเภอต้องเดินทางผ่านจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นระยะทางไกลกว่า 120 กิโลเมตร ทำให้ราษฎรได้รับความลำบาก เสียเวลาและค่าใช้จ่ายสูงในการไปติดต่อราชการที่อำเภอพนมทวน กระทรวงมหาดไทย จึงประกาศยกฐานะตำบลเลาขวัญและบางหมู่บ้านของตำบลดอนแสลบ อำเภอพนมทวน ขึ้นเป็นกิ่งอำเภอเลาขวัญ เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2514 และในที่สุดก็ได้ยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอเลาขวัญ เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2519

ตำบลหนองปลิง เดิมอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเลาขวัญ แบ่งแยกมาจากตำบลหนองโสน โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง ได้จัดตั้งตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 16 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2539 ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 113 ตอนพิเศษ 52ง ลงวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2539 เป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็น 1 ใน 7 องค์การบริหารส่วนตำบล ของอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ตำบลหนองปลิงมีจำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น 18 หมู่บ้าน (ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอเลาขวัญ, 2563)

2.3.1 สถานที่สำคัญ

- สถาบันองค์กรศาสนา

1. วัดหนองปลิง	หมู่ที่ 1 บ้านหนองปลิง
2. วัดหนองกระหนาก	หมู่ที่ 2 บ้านหนองกระหนาก
3. วัดหนองมะสังข์	หมู่ที่ 3 บ้านหนองมะสังข์
4. วัดหนองใหญ่	หมู่ที่ 4 บ้านหนองใหญ่
5. วัดวังไพรศิลาทอง	หมู่ที่ 4 บ้านหนองใหญ่
6. วัดตรอกสะเดา	หมู่ที่ 5 บ้านบึงหล่ม
7. วัดพรหมณี	หมู่ที่ 6 บ้านพรหมณี
8. วัดบะลังกา	หมู่ที่ 8 บ้านบะลังกา
9. วัดโพธิ์เอน	หมู่ที่ 9 บ้านหนองโกเอน
10. วัดใหม่รุ่งเรืองธรรม	หมู่ที่ 12 บ้านประชาพัฒนา
11. วัดหนองนกออก	หมู่ที่ 13 บ้านหนองนกออก
12. วัดขุนด่าน	หมู่ที่ 14 บ้านขุนด่าน
13. วัดผาแดง	หมู่ที่ 16 บ้านผาแดง
14. วัดประดู่เหลี่ยม	หมู่ที่ 17 บ้านประดู่เหลี่ยม
15. วัดใหม่น้ำทรัพย์ประชาสรรค์	หมู่ที่ 18 บ้านน้ำทรัพย์

- สำนักสงฆ์

1. สำนักสงฆ์กิ่งแก้ว หมู่ที่ 4 บ้านหนองใหญ่

- สถานศึกษา

1. ระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดหนองกระหนาก
 - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง
2. ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - โรงเรียนบ้านหนองปลิง
 - โรงเรียนบ้านหนองกระหนาก
 - โรงเรียนบ้านหนองมะสังข์
 - โรงเรียนบ้านหนองใหญ่
 - โรงเรียนบ้านตรอกสะเดา
 - โรงเรียนบ้านพรหมณี
 - โรงเรียนบ้านบะลังกา
 - โรงเรียนประชาพัฒนา
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 - โรงเรียนบ้านหนองปลิง
 - โรงเรียนบ้านหนองมะสังข์
 - โรงเรียนบ้านตรอกสะเดา

- สถานพยาบาล

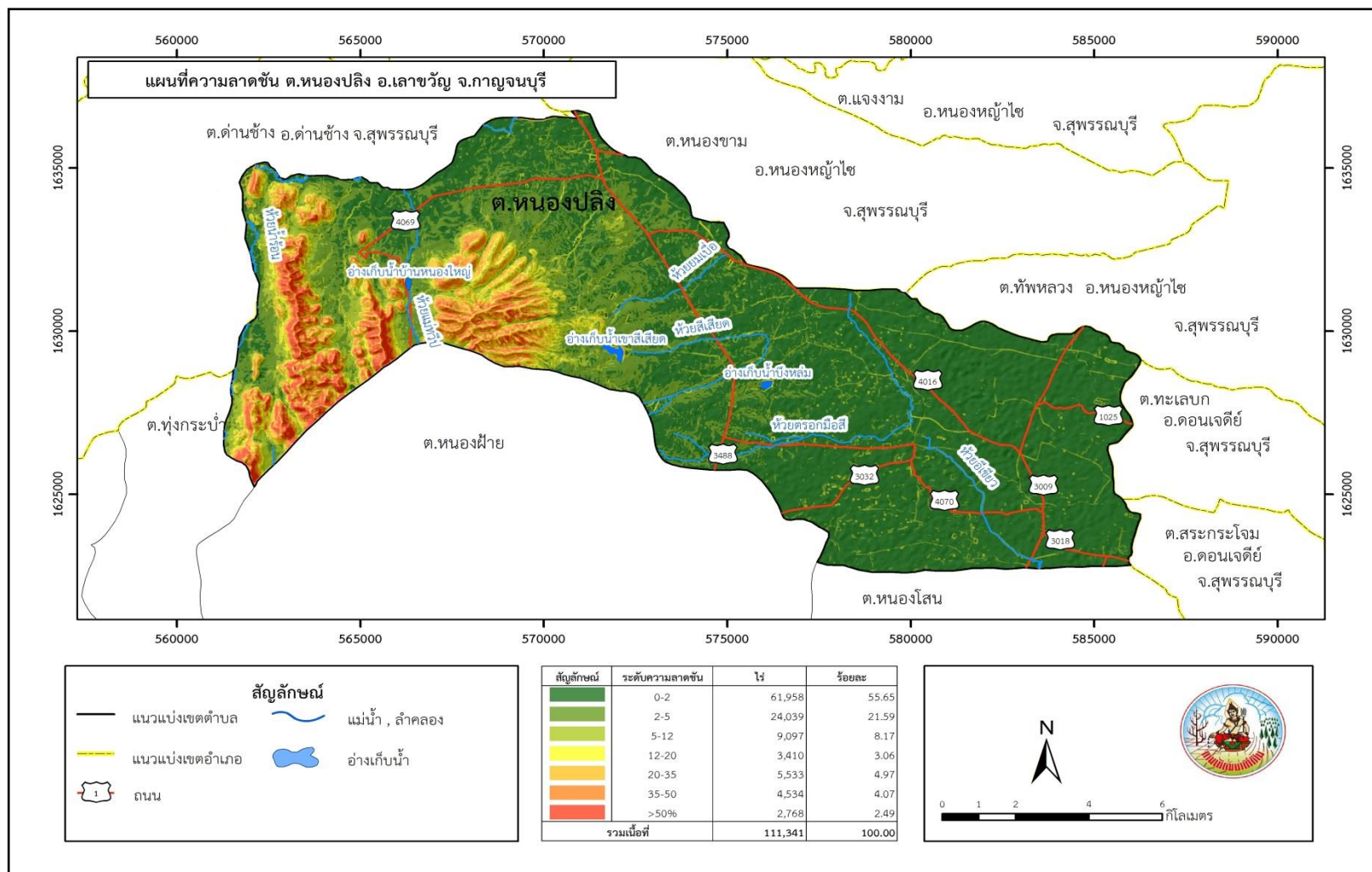
1. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านหนองปลิง
2. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านหนองมะสังข์

2.4 สภาพภูมิประเทศ

มีสภาพพื้นที่เป็นที่ลาดชายเขา โดยทิศตะวันตกเฉียงใต้เป็นที่ราบสูงมีภูเขา บริเวณตำบลหนองนกแก้ว ตำบลทุ่งกระบ่า ตำบลอำเภอเลาขวัญ หนองประดู่ และตำบลเลาขวัญตอนบนและจะลาดลงสู่ทางทิศเหนือ ทิศตะวันออก บริเวณตำบลหนองโสน และตำบลเลาขวัญตอนล่างสภาพดินส่วนใหญ่เป็นดินกรวดและดินปนทราย ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่ ของตำบลหนองปลิง เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีที่ราบบางระหว่างหุบเขา ดินเป็นดินปนทราย สภาพไม่อุ้มน้ำ ไม่มีแม่น้ำ คลองธรรมชาติ (รูปที่ 2-2 และ รูปที่ 2-3)

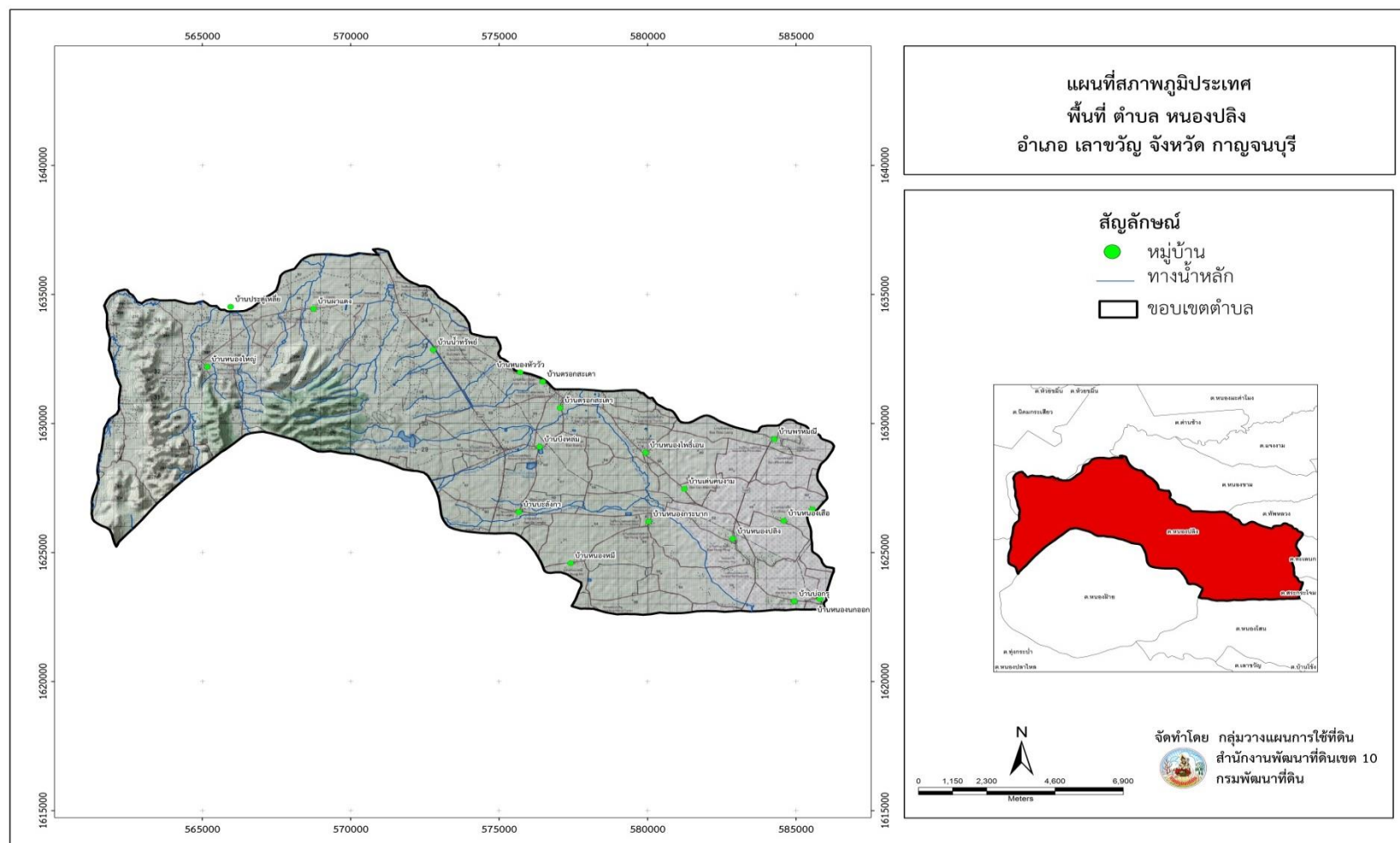
แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอลำขี้เหล็ก จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ 2-2 ความลาดชัน ต.หนองปลิง อ.ลำขี้เหล็ก จ.กาญจนบุรี

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอลำขำ จังหวัดกาฬสินธุ์

รูปที่ 2-3 ภูมิประเทศ ต.หนองปลิง อ.ลำขำ จ.กาฬสินธุ์

2.5 สภาพภูมิอากาศ

จากฐานข้อมูลภูมิอากาศของสถานีตรวจวัดอากาศจังหวัดกาญจนบุรี (กรมอุตุนิยมวิทยา, 2563) มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 2-1)

2.5.1 สภาพอากาศทั่วไป

มีสภาพภูมิอากาศที่ร้อนและแห้งแล้งในฤดูร้อน และมีฝนตกพอสมควรในฤดูฝน แต่ถ้าบางช่วงฤดูฝนมีฝนตกชุกจะเกิดน้ำท่วม น้ำป่าจากที่ราบสูงเชิงเขาไหลบ่าท่วมบ้านเรือนไร่นา ส่วนในฤดูหนาวจะมีอากาศหนาว และสภาพดังกล่าวทั้ง 3 ฤดูไม่ค่อยเอื้ออำนวยในการเพาะปลูก

2.5.2 ฤดูกาล

ฤดูกาลของอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน ระหว่างกลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีลมฝ่ายใต้พัดมาปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศจัดอยู่ในเดือนเมษายน

ฤดูฝน ระหว่างกลางเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม ในระยะนี้ เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีฝนตกชุก โดยฝนตกชุกที่สุดในเดือนกันยายน

ฤดูหนาว ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในช่วงนี้ความกดอากาศสูงจากประเทศจีน และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุม ทำให้อากาศหนาวเย็น และความแห้งแล้งแผ่ปกคลุม จังหวัดกาญจนบุรี

2.5.3 อุณหภูมิ

เนื่องจากอำเภอหนองปลิงพื้นที่ส่วนใหญ่มีภูเขาล้อมรอบ จึงทำให้อากาศหนาวเย็นในฤดูหนาว อุณหภูมิ มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 28.4 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 31.0 องศาเซลเซียส ในเดือนเมษายน อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 25.7 องศาเซลเซียสในเดือนธันวาคม

2.5.4 ฝน

สถิติปริมาณน้ำฝน มีปริมาณน้ำฝนรวมตลอดปี 1,050.2 มิลลิเมตร โดยมีปริมาณน้ำฝนสูงสุดในเดือนกันยายนประมาณ 214.0 มิลลิเมตร และปริมาณน้ำฝนต่ำสุดในเดือนธันวาคมประมาณ 8.0 มิลลิเมตร (รูปที่ 2-4)

2.5.5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 10 ปี (ปี 2550-2559) ณ สถานีตรวจอากาศกาญจนบุรี ได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูกาลเพาะปลูกพืช ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ETO) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้ (รูปที่ 2-5)

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคมถึงปลายเดือนพฤศจิกายน ในช่วงนี้อาจช่วงที่มีน้ำมากเกินพอเป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการคายระเหยและการคายน้ำของพืชจากผิวดิน ซึ่งจะเริ่มตั้งแต่ปลายเดือน

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

เมษายนถึงต้นเดือนพฤศจิกายน และอาจเกิดภาวะน้ำท่วมทำให้พืชเสียหายได้ในช่วงประมาณเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม

ช่วงขาดน้ำ เป็นช่วงฤดูแล้งที่ค่าปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งพืชอาจจะเสียหายจากการขาดแคลนน้ำได้ จะเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนมีนาคม

ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

ปี 2549-2559

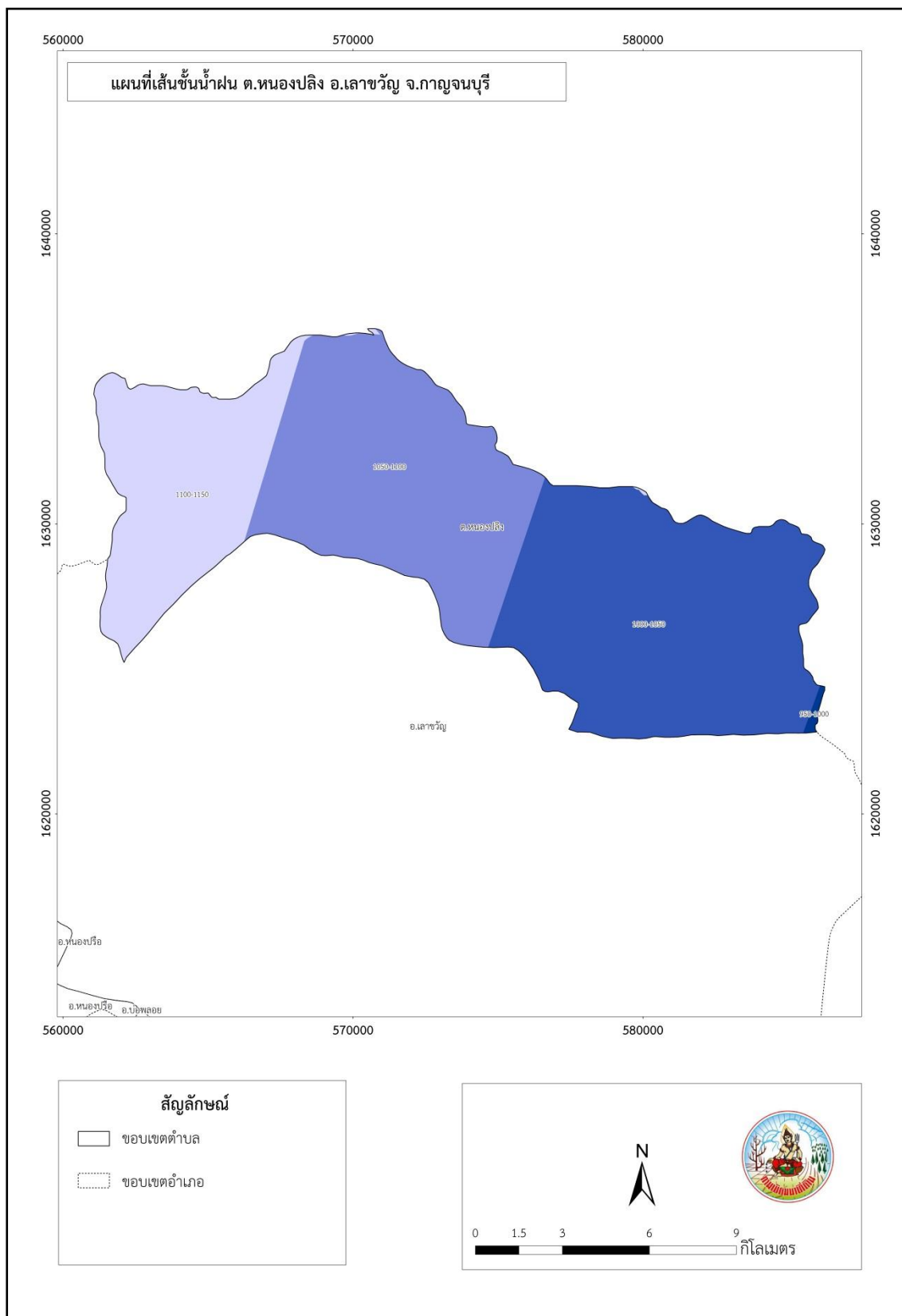
เดือน	อุณหภูมิ ต่ำสุด (°C)	อุณหภูมิ สูงสุด (°C)	อุณหภูมิ เฉลี่ย (°C)	ความชื้น สัมพัทธ์ (%)	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	จำนวน วัน ฝนตก (วัน)	ปริมาณ ฝนใช้ การ* (มม.)	การระเหย และการคาย น้ำ อ้างอิง* (มม.)
ม.ค.	20.4	33.0	26.3	65.0	8.1	1.3	62.6	8.0
ก.พ.	22.2	35.4	28.2	63.0	19.6	1.6	68.0	19.0
มี.ค.	24.3	37.0	29.8	63.0	39.7	3.7	86.8	37.2
เม.ย.	25.7	38.0	31.0	63.0	67.9	5.5	92.1	60.5
พ.ค.	25.7	36.2	30.1	70.0	144.5	13.1	88.4	111.1
มิ.ย.	25.3	34.7	29.3	72.0	96.6	14.0	82.2	81.7
ก.ค.	24.9	33.9	28.8	73.0	102.6	15.9	83.7	85.8
ส.ค.	24.8	33.8	28.6	74.0	100.2	16.6	83.4	84.1
ก.ย.	24.5	33.7	28.3	76.0	214.0	18.1	75.0	140.7
ต.ค.	23.8	32.4	27.7	79.0	206.5	14.5	67.9	138.3
พ.ย.	22.3	32.1	26.9	73.0	42.5	4.8	64.8	39.6
ธ.ค.	20.3	31.7	25.7	66.0	8.0	1.4	67.0	7.9
รวม	23.7	34.3	28.4	69.8	-	-	-	-
เฉลี่ย	-	-	-	-	1,050.2	110.5	921.9	813.9

หมายเหตุ: * จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

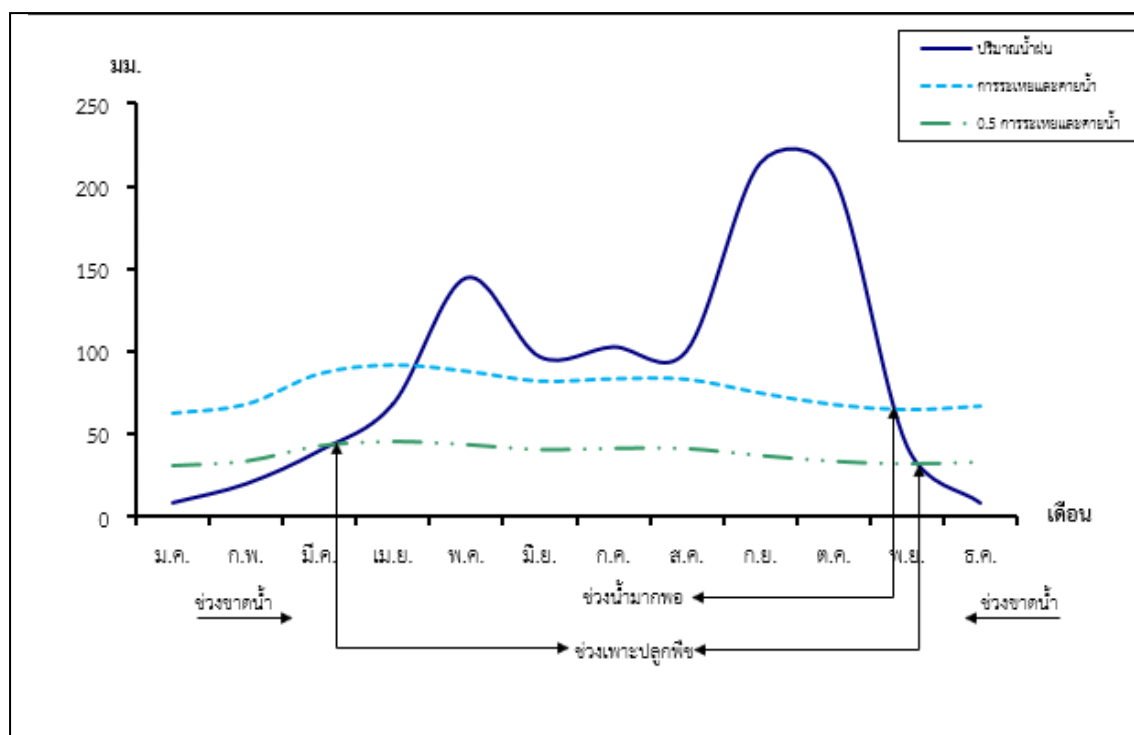
ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา (2563)

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอลำขำ จังหวัดกาฬสินธุ์

รูปที่ 2-4 เส้นชั้นน้ำฝน ต.หนองปลิง อ.ลำขำ จ.กาฬสินธุ์

รูปที่ 2-5 สรุปของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดกาญจนบุรี

2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน และกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน (ปี 2561) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่าง ๆ (ตารางที่ 2-2 และรูปที่ 2-6) ดังนี้

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 4,869 ไร่ หรือร้อยละ 4.37 ของพื้นที่ตำบล
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 88,338 ไร่ หรือร้อยละ 79.34 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 13,788 ไร่ หรือร้อยละ 12.38 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ นาไร่ นาข้าว
 - 2.2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 67,911 ไร่ หรือร้อยละ 60.99 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไร่ร้าง ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด พืชผัก หน่อไม้ฝรั่ง
 - 2.3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 4,727 ไร่ หรือร้อยละ 4.25 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม ไม้ยืนต้นผสม ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส สัก สะเดา ประดู่ ไม้ปลูกเพื่อการค้า
 - 2.4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 1,261 ไร่ หรือร้อยละ 1.13 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผลผสม มะพร้าว มะม่วง
 - 2.5) พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 605 ไร่ หรือร้อยละ 0.54 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ ม้า และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก
 - 2.6) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 32 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา

3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 14,848 ไร่ หรือร้อยละ 13.34 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ป่าผลัดใบรอสภาพพื้นที่ป่าผลัดใบสมบูรณ์

4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 1,782 ไร่ หรือร้อยละ 1.60 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน

5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 1,503 ไร่ หรือร้อยละ 1.35 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมือนเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถม

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดกาญจนบุรี

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	4,869	4.37
A	พื้นที่เกษตรกรรม	88,338	79.34
A100	นาไร่	109	0.10
A101	นาข้าว	13,685	12.29
A200	ไร่ไร่	198	0.18
A202	ข้าวโพด	50	0.04
A203	อ้อย	26,979	24.23
A204	มันสำปะหลัง	40,651	36.51
A205	สับปะรด	33	0.03
A300	ไม้ยืนต้นไร่/เลื่อมไร่	48	0.04
A301	ไม้ยืนต้นผสม	70	0.06
A302	ยางพารา	366	0.33
A303	ปาล์มน้ำมัน	47	0.04
A304	ยูคาลิปตัส	4,091	3.67
A305	สัก	18	0.02
A305/A306	สัก/สะเดา	27	0.02
A306	สะเดา	19	0.02
A309	ประดู่	6	0.01
A315	ไม้ปลูกเพื่อการค้า	35	0.03
A401	ไม้ผลผสม	539	0.48
A405	มะพร้าว	16	0.01
A407	มะม่วง	374	0.34

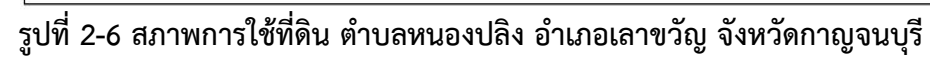

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ไร่
A409	พุทรา	221	0.20
A411	กล้วย	48	0.04
A416	ขนุน	15	0.01
A424	มะขามเทศ	49	0.04
A502	พืชผัก	6	0.01
A514	หน่อไม้ฝรั่ง	8	0.01
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	85	0.08
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	34	0.03
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	486	0.44
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	32	0.03
F	พื้นที่ป่าไม้	14,848	13.34
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	9	0.01
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	14,839	13.33
M	พื้นที่เปิดเตล็ด	1,503	1.35
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	86	0.08
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	971	0.87
M201	พื้นที่ลุ่ม	34	0.03
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	86	0.08
M304	บ่อดิน	27	0.02
M405	พื้นที่ถม	300	0.27
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	1,782	1.60
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		111,341	100.00

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน และกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน (ปี 2561)

2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.7.1 สภาพสังคมโดยทั่วไป

1) ประชากร

จากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี 2562 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลหนองปลิง มีประชากรรวม 9,356 คน แยกเป็นชาย 4,624 คน เป็นหญิง 4,732 คน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ย 55.01 คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 3,386 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,589 ครัวเรือน หรือร้อยละ 46.93 เป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ และครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,797 ครัวเรือน หรือร้อยละ 53.07 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 ถึง 2-4 และรูปที่ 2-7

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2562

พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลหนองปลิง	3,386	4,624	4,732	9,356
หมู่ที่ 1 หนองปลิง	350	450	479	929
หมู่ที่ 2 หนองกระหนาก	248	367	398	765
หมู่ที่ 3 หนองมะสังข์	194	215	234	449
หมู่ที่ 4 หนองใหญ่	296	354	335	689
หมู่ที่ 5 บึงหล่ม	291	438	390	828
หมู่ที่ 6 พรหมณี	347	464	513	977
หมู่ที่ 7 หนองหัววัว	159	211	186	397
หมู่ที่ 8 บะลังกา	143	230	233	463
หมู่ที่ 9 หนองโกเอน	233	289	293	582
หมู่ที่ 10 เด่นคนงาม	113	197	156	353
หมู่ที่ 11 หนองไผ่ล้อม	103	152	158	310
หมู่ที่ 12 ประชาพัฒนา	171	237	258	495
หมู่ที่ 13 หนองนกออก	105	151	158	309
หมู่ที่ 14 ขุนด่าน	110	155	173	328
หมู่ที่ 15 หนองหมี่	136	211	222	433
หมู่ที่ 16 ผาแดง	105	144	140	284
หมู่ที่ 17 ประดู่เหลี่ยม	145	188	208	396
หมู่ที่ 18 น้ำทรัพย์	137	171	198	369

ที่มา : กรมการปกครอง (2564)

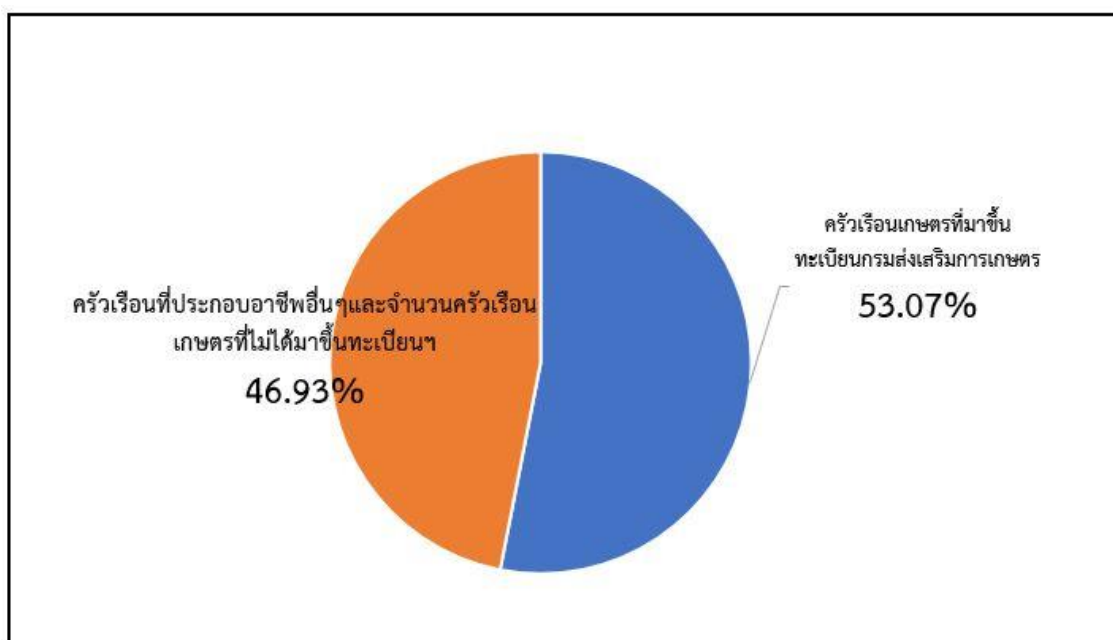

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ
จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2562

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	3,386	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่เข้ามาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	1,589	46.93
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนฯ	1,797	53.07

ที่มา: 1) กรมการปกครอง (2564)

2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2564)

รูปที่ 2-7 สัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

2) สภาพทั่วไป

จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้านหรือชุมชน ปี 2564 สภาพทั่วไปของตำบลหนองปลิง ได้แก่ แหล่งน้ำ โครงสร้างพื้นฐาน การประกอบอาชีพ สถานที่สำคัญ การคมนาคมขนส่ง ตำบลหนองปลิง มีถนนสายหลัก คือ ถนนลาดยางสายจังหวัดกาญจนบุรี - อำเภอเลาขวัญประมาณ 100 กิโลเมตร ผ่านบ้านนางาม (ตำบลหนองโสน) เลี้ยวขวากลับมาตามสายหนองโสน-บ้านพรหมณี ประมาณ 12 กิโลเมตร และเลี้ยวซ้ายประมาณ 3 กิโลเมตร ถึงที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง การไฟฟ้ามีการให้บริการด้านกระแสไฟฟ้าในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอเลาขวัญ จำนวนหมู่บ้านที่ไฟฟ้าเข้าถึงทั้ง 18 หมู่บ้าน

3) แหล่งน้ำใช้ในครัวเรือนและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5 ตำบลหนองปลิงมีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค จากแหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ ลำน้ำ ลำห้วย จำนวน 4 สาย จากแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่ ฝาย จำนวน 10 แห่ง บ่อน้ำตื้น จำนวน 9 บ่อ บ่อบาดาล จำนวน 50 แห่ง สระน้ำสาธารณะประจำหมู่บ้าน จำนวน 18 แห่ง ระบบน้ำประปาในหมู่บ้าน แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ระบบประปาผิวดิน ระบบประปาจากบ่อบาดาล และระบบน้ำประปาจากแหล่งน้ำธรรมชาติ แต่ยังคงมีบางหมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำ ใช้อุปโภค - บริโภค ในช่วงฤดูแล้ง

4) สถาบันการศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษา 8 แห่ง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2 แห่ง

5) โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ 2 แห่ง สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล 1 แห่ง มีวัด 15 แห่ง สำนักสงฆ์ 1 แห่ง ป้อมจุดตรวจ 1 แห่ง ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 18 แห่ง

ตารางที่ 2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2564

สภาพสังคม	จำนวน (แห่ง)
แหล่งน้ำตามธรรมชาติ	
ลำน้ำ ลำห้วย	4
สถาบันการศึกษา	
โรงเรียนระดับประถมศึกษา	8
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	3
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2
โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะในหมู่บ้าน(แห่ง)	
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ	2
สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล	1
วัด	15
สำนักสงฆ์	1
ป้อมจุดตรวจ	1
ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	18

ที่มา: คณะกรรมการพัฒนาตำบลหนองปลิง (2563)

7) หมอติณอาสา กรมพัฒนาที่ดิน

หมอติณอาสาในตำบลหนองปลิง มีจำนวน 35 ราย ดังนี้

1. นายฉลอง บุญเกิด	หมอติณอาสาระดับอำเภอ
2. นายผัน เรืองศรี	หมอติณอาสาระดับตำบล
3. น.ส.ชรินทร์ ทองสุข	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
4. น.ส.ธิดารัตน์ โพธิ์พันธุ์	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
5. นายบรรจง จิตแจ้ง	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
6. นางบรรทัด วงษ์สุวรรณ	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
7. น.ส.ประพิม ชมพูนุช	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
8. นายประสพ ผิวเกลี้ยง	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
9. นางพัชรารัตน์ ขวัญแพ	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
10. นางภาวนี โพธิ์นัง	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
11. นายสำรวย จันทระแก้ว	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
12. นายสิทธิชัย ปันงาม	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
13. ร.ต.สุชาติ เสือน้อย	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
14. นายสิทธิชัย ปันงาม	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
15. นางสุธานี โสดา	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
16. นายอำนวยพร แซ่ฮุ้น	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
17. นายอุทร เงินงาม	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
18. นายอานาจ นาคทองอินทร์	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
19. นายมนตรี บุญเกิด	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
20. นายมานพ ผู้บำเพ็ญ	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
21. นายมงคล ตนต์	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
22. นายขวัญเมือง เทียนทอง	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
23. น.ส.ล้นทม กาฬศรี	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
24. นายประสงค์ ราศรีเกตุ	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
25. นายมนัส ถิ่นนบเขียว	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
26. นายประทวน ภูมิเมือง	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
27. นายมงคล เรืองฤทธิ์	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
28. นายอุดม ศรีนาค	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
29. น.ส.สิริกาญจน์ สุ่มณฑา	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
30. นายแคลง ภูซัง	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
31. นายสัญญา โพธิ์ศรี	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
32. นางสาวองค์ พันธุ์เรือง	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
33. นางนุชนาถ บุญปัญญา	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน
34. น.ส.สิริภรย์ ทองเรือนดี	หมอติณอาสาระดับหมู่บ้าน

35. นายกิตติศักดิ์ ศรีสุธรรม หมอдинอาสาในระดับหมู่บ้าน
(กรมพัฒนาที่ดิน, 2564)

8) การถือครองที่ดิน

ปี 2564 ประชากรตำบลหนองปลิง จำนวน 9,356 คน ถือครองที่ดินเฉลี่ย คนละ 11.36 ไร่ (กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2564)

9) ลักษณะทางเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจของชุมชน ส่วนใหญ่ชาวบ้านมีอาชีพหลักคือ ทำการเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำสวนมะม่วง มะขามเทศ ทำไร่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด พืชผัก หน่อไม้ฝรั่ง ไม้ยืนต้น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส สัก สะเดา ประดู่ อาชีพรอง คือ การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ เลี้ยงโค กระบือ แพะ เลี้ยงปลา เลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ และค้าขาย (กรมการพัฒนาชุมชน, 2564)

9.1) การประกอบอาชีพ

ตำบลหนองปลิง เป็นพื้นที่ราบลุ่ม ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือ ทำการเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำสวนมะม่วง มะขามเทศ ทำไร่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด พืชผัก หน่อไม้ฝรั่ง ไม้ยืนต้น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส สัก สะเดา ประดู่ อาชีพรอง คือ การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ เลี้ยงโค กระบือ แพะ เลี้ยงปลา เลี้ยงสุกร เลี้ยงไก่ และค้าขาย (กรมการพัฒนาชุมชน, 2564 และกรมส่งเสริมการเกษตร, 2564) ดังในตารางที่ 2-6 และรูปที่ 2-8 โดยมีรายละเอียดดังนี้

9.1.1) อาชีพทำเกษตรกรรม ได้แก่ ปลูกข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะขามเทศ รองลงมา ได้แก่ อาชีพการเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ โค กระบือ สุกร ไก่ และมีอาชีพรับจ้างทั่วไป (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2564)

9.1.2) ด้านอุตสาหกรรม ตำบลหนองปลิงมีแหล่งรับซื้อผลิตผลทางการเกษตร ได้แก่ ลานมันเส้น จำนวน 11 แห่ง (กรมการพัฒนาชุมชน, 2564)

9.2) ด้านแรงงาน

ประชากรส่วนใหญ่จะใช้แรงงานจากคนภายในตำบลเพราะ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ นอกนั้นเป็นรับจ้างทั่วไป รับราชการ รับเหมาก่อสร้าง และงานอื่น ๆ (กรมการพัฒนาชุมชน, 2564)

9.3) ด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

แหล่งน้ำทางการเกษตรไม่เพียงพอ ในพื้นที่ตำบลหนองปลิง มีลำน้ำห้วยอีเขี้ยว ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญที่ใช้ในการเพาะปลูก แต่ไม่เพียงพอต่อการอุปโภค-บริโภค และการทำการเกษตรของเกษตรกรตำบลหนองปลิงในช่วงฤดูแล้ง

9.4) ด้านรายได้-รายจ่าย

จากข้อมูลพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2562 พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 195,953.38 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 63,006.81 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 133,776.34 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ยปีละ 43,014.41 บาท เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ารายได้ครัวเรือนมากกว่ารายจ่ายครัวเรือนปีละ 62,177.04 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 19,992.40 บาท

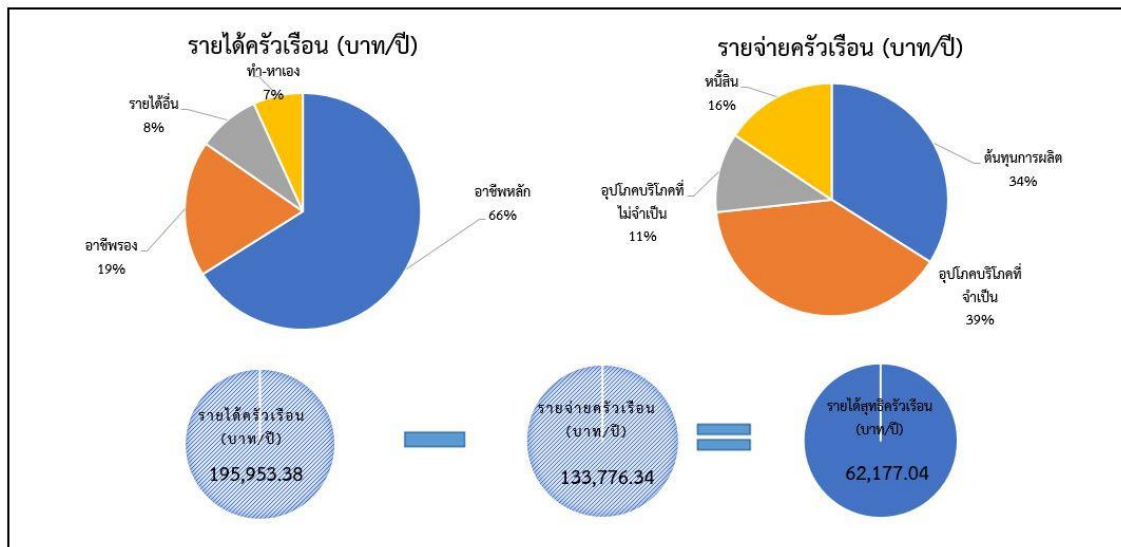

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 2-6 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2562

พื้นที่	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายบุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง				
ตำบลหนองปลิง	129,520.40	36,406.78	16,686.52	13,339.68	195,953.38	63,006.81	133,776.34	43,014.41
หมู่ที่ 1 หนองปลิง	150,062.13	27,561.60	16,709.49	12,437.04	206,770.25	66,560.92	136,776.39	44,029.36
หมู่ที่ 2 หนองกระหนาก	111,050.25	24,154.27	21,404.02	16,668.35	173,276.89	50,192.29	124,949.78	36,193.61
หมู่ที่ 3 หนองมะสังข์	161,061.42	30,968.50	13,051.97	16,737.87	221,819.76	90,292.02	85,491.34	34,799.36
หมู่ที่ 4 หนองใหญ่	144,652.54	31,767.20	16,107.63	14,162.71	206,690.08	65,917.38	132,144.07	42,143.24
หมู่ที่ 5 บึงหล่ม	87,654.05	37,054.95	19,007.66	12,406.31	156,122.97	48,542.44	117,929.87	36,667.27
หมู่ที่ 6 พรหมณี	149,608.57	26,832.38	9,741.05	11,932.00	198,114.00	59,775.78	127,973.90	38,612.82
หมู่ที่ 7 หนองหัววัว	75,678.64	60,422.33	9,769.90	3,764.08	149,634.95	49,878.32	169,164.85	56,388.28
หมู่ที่ 8 บะลังกา	222,680.00	75,677.00	16,505.00	15,400.00	330,262.00	85,119.07	139,015.00	35,828.61
หมู่ที่ 9 หนองโกเอน	131,000.00	45,726.61	18,330.28	11,185.21	206,242.11	70,569.59	134,196.76	45,917.93
หมู่ที่ 10 เด่นคนงาม	130,456.52	53,565.22	11,861.96	9,043.48	204,927.17	62,222.11	78,474.29	23,827.18
หมู่ที่ 11 หนองไผ่ล้อม	129,250.00	32,968.75	30,984.38	28,921.88	222,125.00	74,041.67	171,500.00	57,166.67
หมู่ที่ 12 ประชาพัฒนา	81,035.09	13,728.07	19,525.44	16,903.51	131,192.11	52,661.62	162,387.72	65,183.80
หมู่ที่ 13 หนองนกออก	140,807.13	25,751.72	15,128.75	37,712.99	219,400.59	65,820.18	159,133.62	47,740.09
หมู่ที่ 14 ขุนด่าน	164,282.05	48,076.92	7,607.69	1,794.87	221,761.54	66,020.61	154,146.15	45,890.84
หมู่ที่ 15 หนองหมี่	118,009.09	30,109.09	12,454.55	2,640.91	163,213.64	58,671.57	142,512.73	51,230.07
หมู่ที่ 16 ผาแดง	124,978.02	40,098.90	26,505.49	11,274.73	202,857.14	73,840.00	144,679.15	52,663.21
หมู่ที่ 17 ประดู่เหลี่ยม	112,584.75	44,000.00	19,137.29	10,762.71	186,484.75	58,837.43	135,000.85	42,593.85
หมู่ที่ 18 น้ำทรัพย์	129,345.68	41,764.20	21,108.64	13,753.09	205,971.60	68,657.20	151,804.94	50,601.65

ที่มา: กรมการพัฒนาชุมชน (2564)

รูปที่ 2-8 รายได้-รายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ย ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี
ปี พ.ศ. 2562

บทที่ 3

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี คือ 1) ทรัพยากรป่าไม้ 2) ทรัพยากรน้ำ และ 3) ทรัพยากรดิน ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าว คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

1) ป่าไม้ตามกฎหมาย จากการวิเคราะห์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี มีพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายได้แก่ ป่าดอนแสลบเลาขวัญ เนื้อที่ 338,300 ไร่ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-1 และ รูปที่ 3-1 จำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย

รายชื่อ	ราชกิจจานุเบกษา	เนื้อที่ (ไร่)
ป่าสงวนแห่งชาติ		
ป่าดอนแสลบเลาขวัญ	เล่มที่ 79 ตอนที่ 77 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2505	338,300

2) ป่าตามมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่

2.1) การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535) ดังรายละเอียดในรูปที่ 3-2

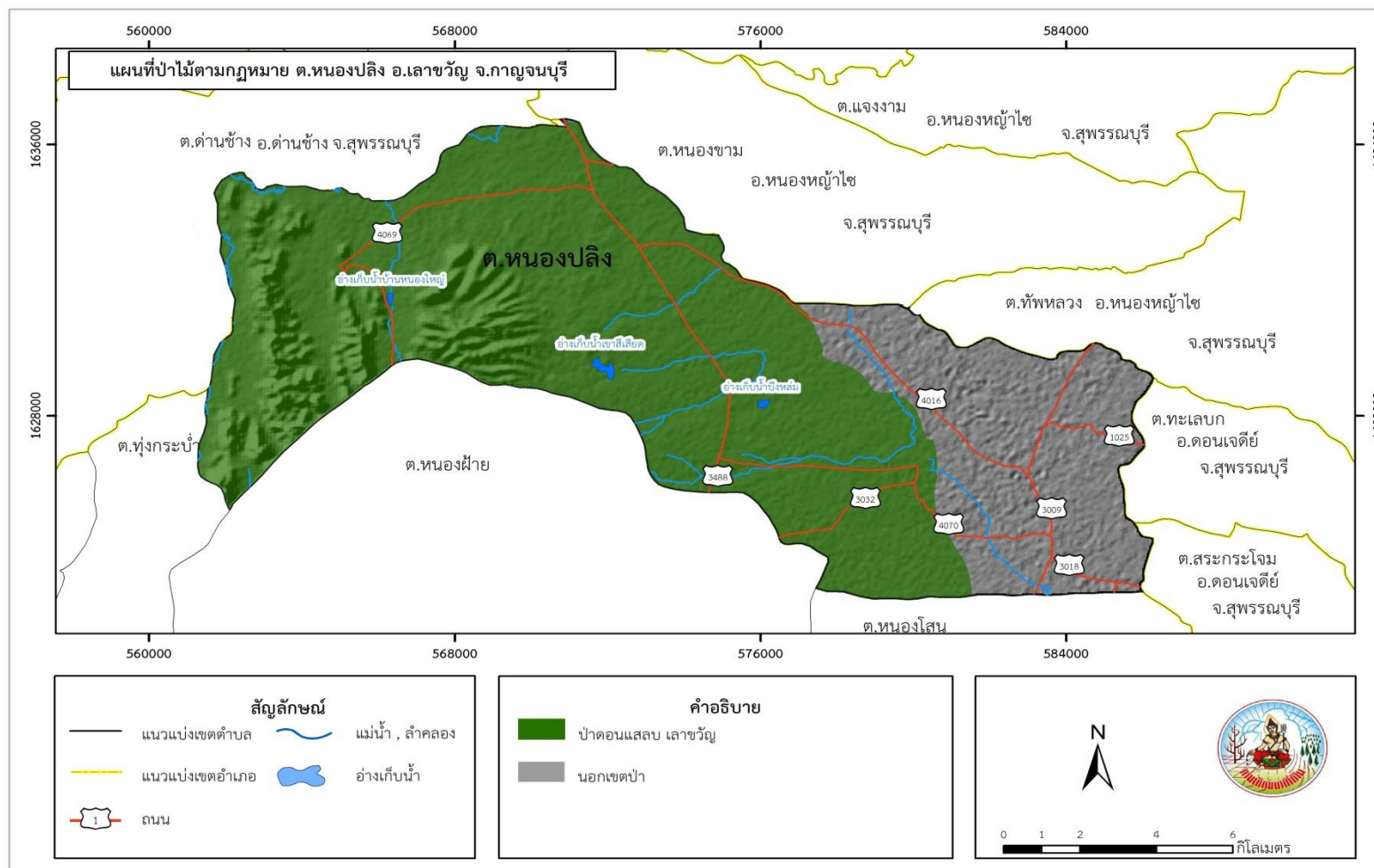
- เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เนื้อที่ 36,355 ไร่
- เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เนื้อที่ 98,726 ไร่
- เขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) เนื้อที่ 360,191 ไร่

2.2) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ในพื้นที่ตำบลหนองปลิงพบว่า ประกอบด้วยชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 5 ชั้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528) ดังรายละเอียดในรูปที่ 3-3

- ชั้นที่ 1A เนื้อที่ 12,308 ไร่
- ชั้นที่ 2 เนื้อที่ 3,576 ไร่
- ชั้นที่ 3 เนื้อที่ 8,384 ไร่
- ชั้นที่ 4 เนื้อที่ 4,391 ไร่
- ชั้นที่ 5 เนื้อที่ 82,682 ไร่

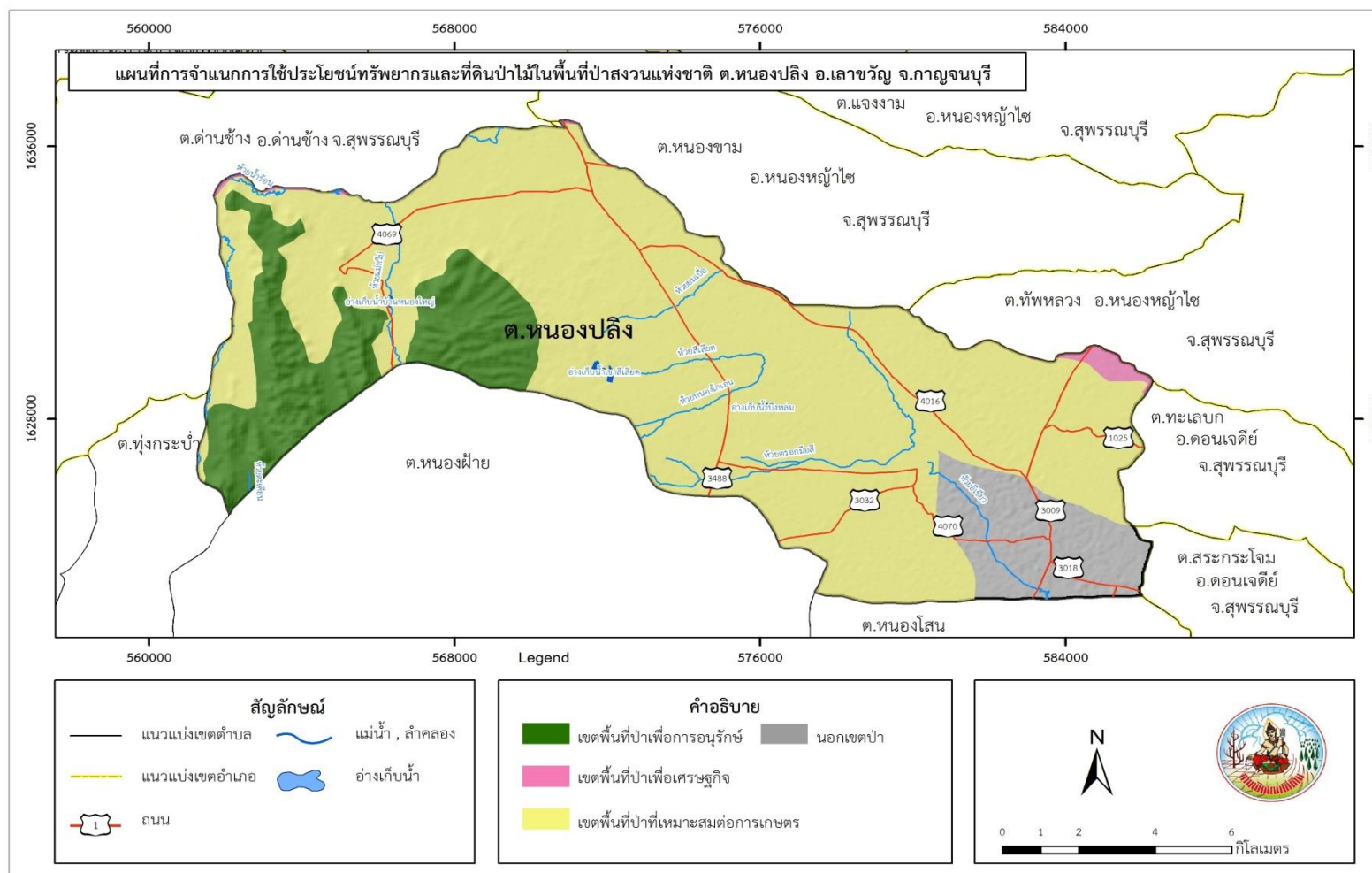
แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ 3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย ต.หนองปลิง อ.เลาขวัญ จ.กาญจนบุรี

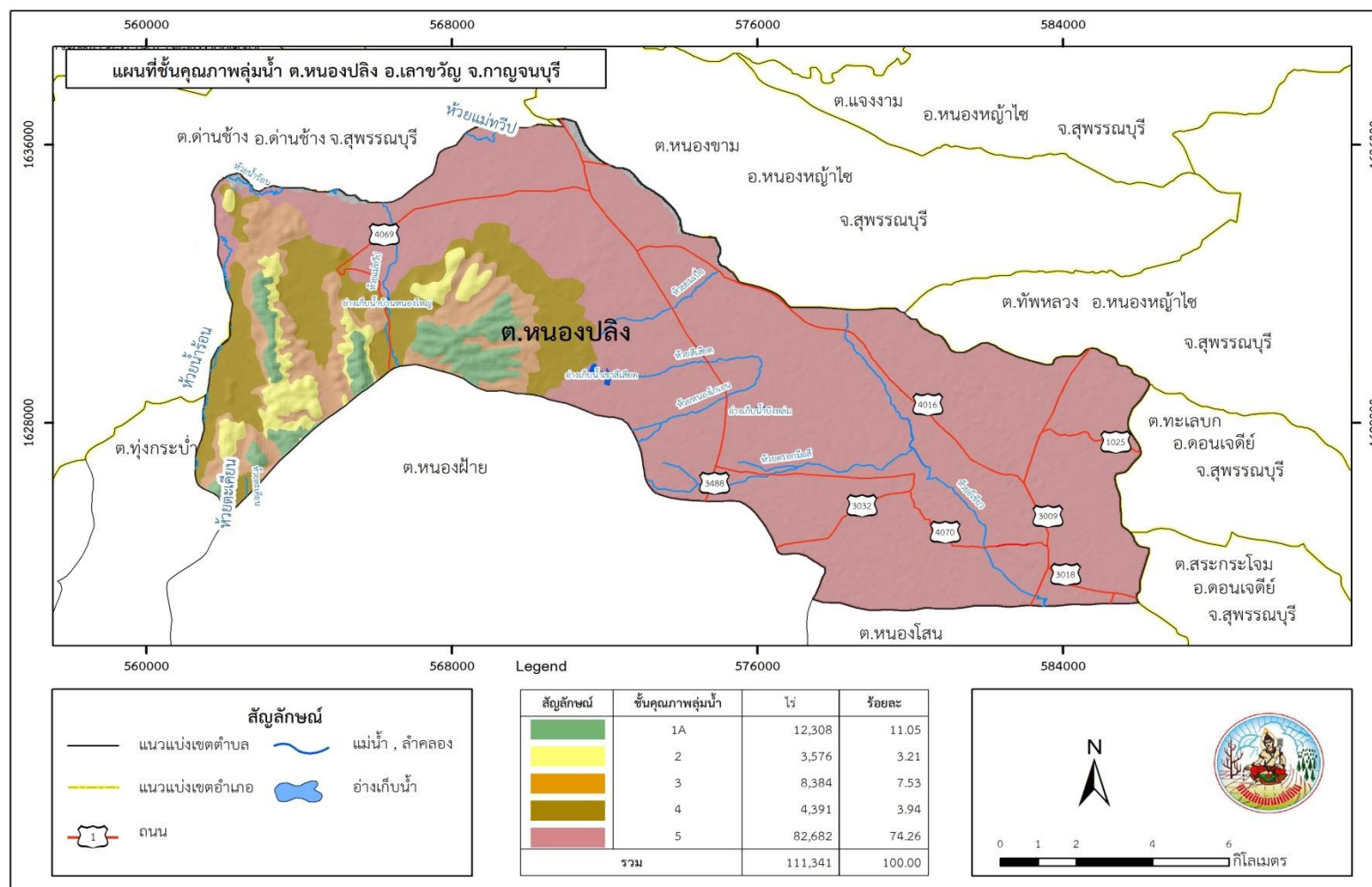
แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ 3-2 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ต.หนองปลิง อ.เลาขวัญ จ.กาญจนบุรี

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอลำขำ จังหวัดกาฬสินธุ์

รูปที่ 3-3 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ต.หนองปลิง อ.ลำขำ จ.กาฬสินธุ์

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 น้ำผิวดิน

1) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ ลำห้วยอีเขียว ห้วยยมเปือ ห้วยสีเสียด ห้วยหนองโกเอน ห้วยตรอกมือสี

2) การพัฒนาแหล่งน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำบ้านหนองใหญ่ อ่างเก็บน้ำเขาสีเสียด อ่างเก็บน้ำบึงหล่ม ฝาย จำนวน 10 แห่ง บ่อน้ำตื้น จำนวน 9 บ่อ สระน้ำในไร่นา จำนวน 18 แห่ง สระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน จำนวน 102 แห่ง โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3-3 รูปที่ 3-5

3.2.2 น้ำใต้ดิน จากข้อมูลทรัพยากรน้ำบาดาล ระบุว่า มีบ่อบาดาล 68 บ่อ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3-2 รูปที่ 3-4

ตารางที่ 3-2 อัตราการให้น้ำของบ่อบาดาล ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

ลำดับ ที่	พิกัด		ประเภทบ่อ	สภาพน้ำ	ปริมาณน้ำ
	X	Y			
1	576279	1628569	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	1.59
2	576636	1631217	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	2.00
3	573859	1628511	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	2.27
4	579958	1624093	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	4.55
5	578559	1625228	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
6	575189	1632229	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.04
7	577407	1624599	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	2.00
8	580493	1628185	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
9	578693	1628540	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
10	581708	1624243	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
11	584009	1628436	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	22.72
12	584197	1623351	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
13	581730	1624238	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
14	574904	1626855	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
15	575153	1628875	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
16	568654	1634465	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
17	575032	1631891	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
18	579406	1624841	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
19	575671	1626217	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	1.59
20	567759	1634272	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	7.00
21	578041	1629088	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	2.00
22	577404	1630262	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
23	567701	1635043	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	16.00
24	571975	1631345	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
25	573982	1631898	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	4.00
26	569301	1636075	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	12.00

ตารางที่ 3-2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	พิกัด		ประเภทบ่อ	สภาพน้ำ	ปริมาณน้ำ
	X	Y			
27	584449	1629386	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	-
28	581584	1622822	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
29	571627	1634924	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	15.00
30	579999	1626061	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	2.00
31	567275	1632280	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
32	567587	1633136	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	15.00
33	579854	1629421	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	10.00
34	577720	1627906	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	7.00
35	576279	1628569	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	1.59
36	576636	1631217	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	2.00
37	573859	1628511	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	2.27
38	579958	1624093	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	4.55
39	578559	1625228	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
40	575189	1632229	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.04
41	577407	1624599	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	2.00
42	580493	1628185	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
43	578693	1628540	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
44	581708	1624243	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
45	584009	1628436	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	22.72
46	584197	1623351	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
47	581730	1624238	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
48	574904	1626855	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
49	575153	1628875	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
50	568654	1634465	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
51	575032	1631891	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
52	579406	1624841	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
53	575671	1626217	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	1.59
54	567759	1634272	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	7.00
55	578041	1629088	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	2.00
56	577404	1630262	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
57	567701	1635043	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	16.00
58	571975	1631345	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	3.00
59	573982	1631898	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	4.00
60	569301	1636075	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	12.00
61	584449	1629386	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	-
62	581584	1622822	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	5.00
63	571627	1634924	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	15.00

ตารางที่ 3-2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	พิกัด		ประเภทบ่อ	สภาพน้ำ	ปริมาณน้ำ
	X	y			
64	579999	1626061	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	2.00
66	567587	1633136	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	15.00
67	579854	1629421	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	10.00
68	577720	1627906	บ่ออุปโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	7.00

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2563)

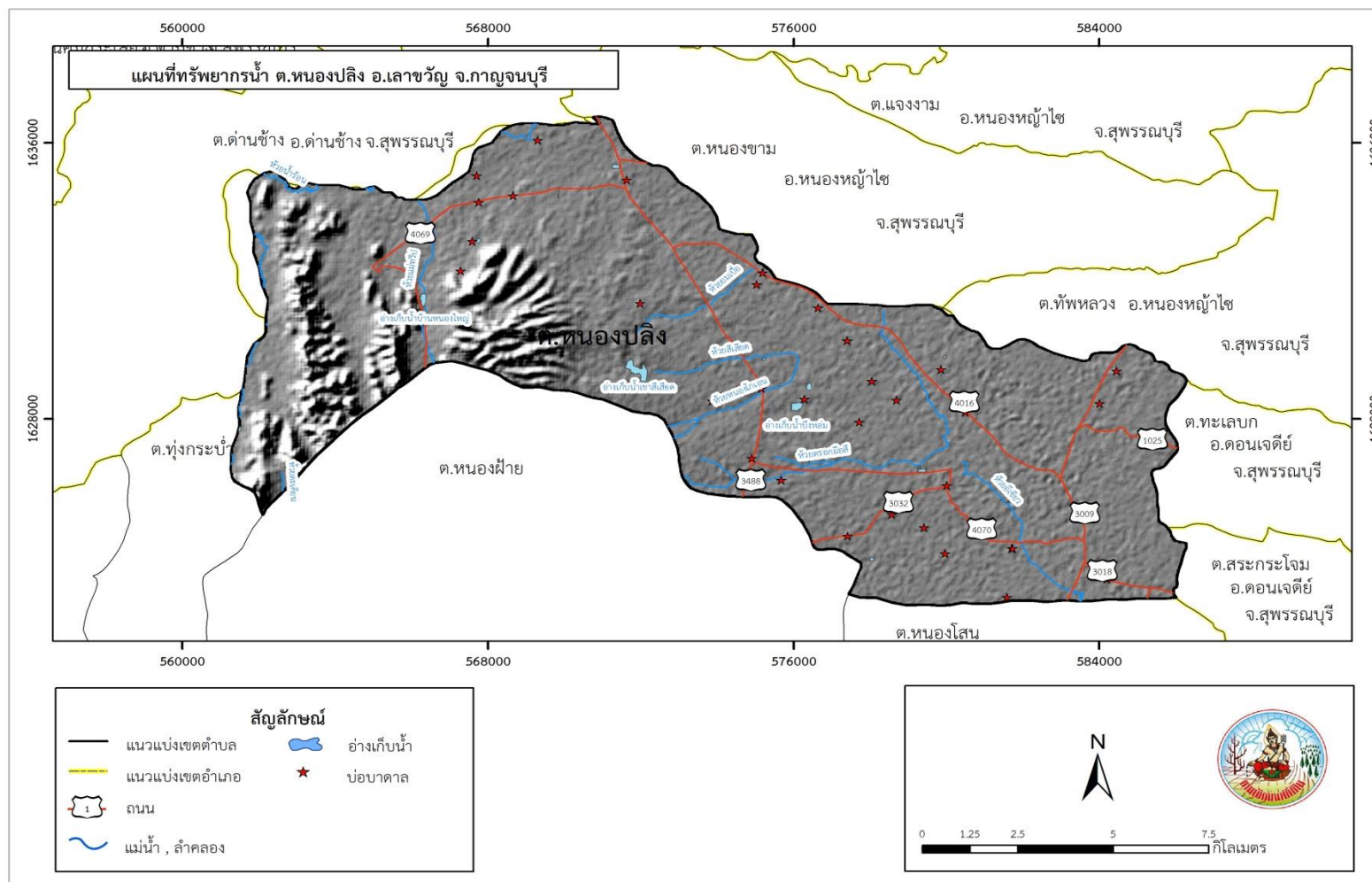
ตารางที่ 3-3 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัด
กาญจนบุรี

ปี พ.ศ.	จำนวน (บ่อ)
2556	28
2557	5
2558	20
2560	15
2561	23
2562	6
2564	5
รวม	102

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี (2564)

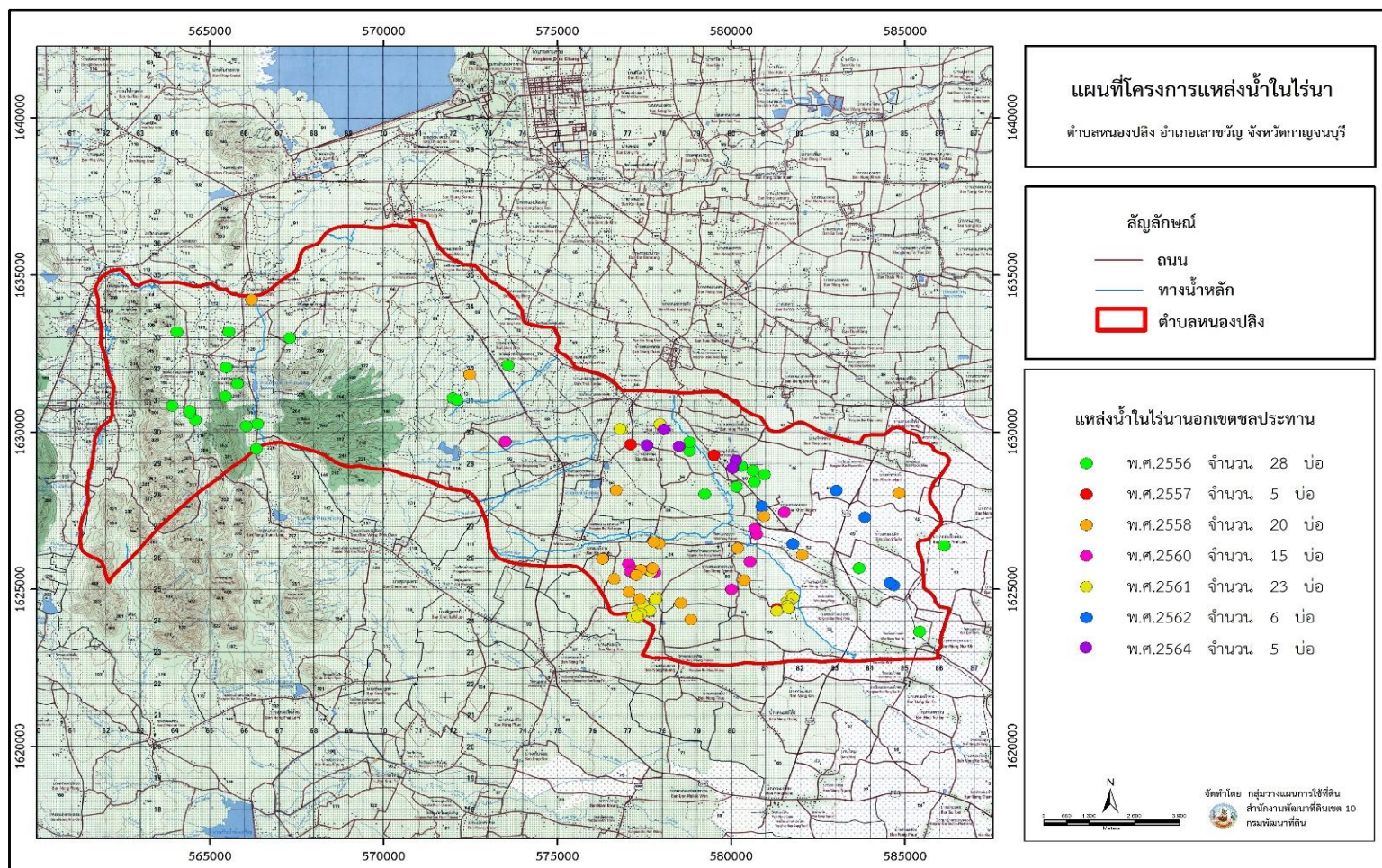
แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอลำขำ จังหวัดกาฬสินธุ์

รูปที่ 3-4 ทรัพยากรน้ำ ต.หนองปลิง อ.ลำขำ จ.กาฬสินธุ์

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ 3-5 โครงการแหล่งน้ำในไรนา ต.หนองปลิง อ.เลาขวัญ จ.กาญจนบุรี

3.3 ทรัพยากรดิน

3.3.1 สถานภาพทรัพยากรดิน

จากฐานข้อมูลทรัพยากรดินของกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2561) พบว่าตำบลหนองปลิง ประกอบด้วย 8 ชุดดิน หน่วยแผนที่ดินที่เป็นหน่วยเดี่ยว 25 หน่วยแผนที่ และหน่วยแผนที่ประเภทดินที่เป็นหน่วยเชิงซ้อน 2 หน่วยแผนที่ แสดงในตารางที่ 3-4 ตารางที่ 3-5 และรูปที่ 3-5 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ชุดดินจันทึก (Cu) เป็นดินทรายจัดลึก เนื้อดินเป็นทรายปนดินร่วนตลอด อาจพบกองกรวดปะปนในดินล่าง ดินบนเป็นสีน้ำตาลปนเทา ดินล่างเป็นสีเทาปนชมพูหรือสีน้ำตาลอ่อน กรวดที่พบเป็นแระควอตซ์และเฟลตสปาร์ อาจพบจุดประสีในชั้นหินตื้นกำเนิดที่กำลังสลายตัว ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงปานกลาง (pH 6.0-7.0) ในดินบน และเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินล่าง มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 192 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 1 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Cu-lsb : ชุดดินจันทึก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 192 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของพื้นที่ตำบล

2) ชุดดินเขาพลอง (Kpg) เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือทรายปนดินร่วนสีน้ำตาลเข้ม หรือน้ำตาล ดินล่างเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทรายในสวนลึกๆ สีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ตลอดทั้งชั้นดิน มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 53,552 ไร่ หรือร้อยละ 48.09 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 8 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Kpg-hb,rd-slb : หน่วยเชิงซ้อนของดินคล้ายชุดดินเขาพลองที่มีธาตุเป็นต่างสูง เป็นดินสีแดง เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 17,451 ไร่ หรือร้อยละ 15.67 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Kpg-hb-sLA : ดินคล้ายชุดดินเขาพลองที่มีธาตุเป็นต่างสูง เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 4,774 ไร่ หรือร้อยละ 4.29 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Kpg-hb-sLB : ดินคล้ายชุดดินเขาพลองที่มีธาตุเป็นต่างสูง เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 10,771 ไร่ หรือร้อยละ 9.67 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Kpg-hb,gm-sLA/b : ดินคล้ายชุดดินเขาพลองที่มีธาตุเป็นต่างสูง และมีจุดประสีเทา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ทำคันทนา มีเนื้อที่ 2,917 ไร่ หรือร้อยละ 2.62 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Kpg-hb,mw,fl-sLB : ดินคล้ายชุดดินเขาพลองที่มีธาตุเป็นต่างสูง มีการระบายน้ำดีปานกลาง และเป็นดินร่วนละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2.5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 359 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Kpg-sLA : ชุดดินเขาพลอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,216 ไร่ หรือร้อยละ 2.89 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Kpg-slB : ชุดดินเขาพลอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 11,398 ไร่ หรือร้อยละ 10.24 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Kpg-vtkS-lsB : ดินคล้ายชุดดินเขาพลองที่เป็นทรายหนามาก มีเนื้อดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,666 ไร่ หรือร้อยละ 2.39 ของพื้นที่ตำบล

3) ชุดดินกำแพงแสน (Ks) เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแปงหรือดินร่วน สีนํ้าตาลหรือสีน้ำตาลเข้ม ดินบน ตอนกลางเป็นดินร่วนปนทรายแปงหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแปง หรือดินร่วน สีนํ้าตาล หรือสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างอ่อน (pH 7.0-8.0) ดินล่าง ตอนกลางเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแปง สีนํ้าตาลถึงสีน้ำตาลเข้ม พบเกล็ดแร่ไมกา ตลอดหน้าตัดของดินและมวลสารพวกปูนสะสมปะปนอยู่ในดินชั้นล่างปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.5) บางบริเวณอาจพบชั้นทรายแทรกในชั้นดินล่างๆ มีเนื้อที่ 195 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของพื้นที่ตำบล ประกอบไปด้วย 1 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ks-slA : ชุดดินกำแพงแสน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแปง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 195 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของพื้นที่ตำบล

4) ชุดดินเลาขวัญ (Lao) เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายละเอียดหรือดินร่วน สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างเล็กน้อย (pH 6.0-7.5) ดินล่างตอนบนเป็นดิน ร่วนปนทรายละเอียด ดินร่วนเหนียวปนทรายละเอียดหรือดินร่วน สีนํ้าตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง และตอนกลางเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแปงสีน้ำตาลถึงสีน้ำตาลเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0) อาจพบมวลสารพวกปูนสะสมปะปนอยู่ในดินชั้นล่าง มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 25,911 ไร่ หรือร้อยละ 23.27 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Lao-gm-slA/b : ชุดดินเลาขวัญ ที่มีจุดประสีเทา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ทำคันทนา มีเนื้อที่ 17,580 ไร่ หรือร้อยละ 15.79 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Lao-slA : ชุดดินเลาขวัญ มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 8,331 ไร่ หรือร้อยละ 7.48 ของพื้นที่ตำบล

5) ชุดดินลี (Li) เป็นดินตื้นหรือตื้นมากถึงชั้นเศษหินหนาแน่น ดินบนเป็นดินร่วน ดินร่วนปนทรายแปง หรือดินร่วนปนดินเหนียวปนเศษหิน สีนํ้าตาลเข้มหรือนํ้าตาลปนแดงเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH 6.0-7.0) ดินล่างเป็นดินเหนียวปนเศษหิน หนาแน่นมาก สีแดงปนเหลือง หรือเหลืองปนแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ชั้นหินพื้นที่กำลังสลายตัวพบตั้งแต่ระดับตื้นถึงลึกปานกลาง มีเนื้อที่ 462 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของพื้นที่ตำบล ประกอบไปด้วย 1 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Li-glD : ชุดดินลี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 462 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของพื้นที่ตำบล

6) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) เป็นดินลึกปานกลางถึงชั้นเศษหิน กรวด ดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีนํ้าตาล สีนํ้าตาลปนเทาหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ดินล่างตอนบน เป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย สีนํ้าตาล

หรือสีน้ำตาลปนแดง ดินกลางตอนกลางเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนกรวดหรือเศษหิน สีน้ำตาล เหลือง หรือแดงปนเหลือง ในช่วงความลึก 50- 125 ซม.จากผิวดิน พบก้อนกรวดปนพวกเศษหินควอร์ตไซต์หินทราย หินฟลโลท และหินดินดาน และมวลสารกลมของหินลูกรังกระจายอยู่ทั่วไปในชั้นดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH 4.5-5.0) มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 10,049 ไร่ หรือร้อยละ 9.02 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 6 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-col-slB : ดินคล้ายชุดดินลาดหญ้า ที่เป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 443 ไร่ หรือร้อยละ 0.40 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-col-slC : ดินคล้ายชุดดินลาดหญ้า ที่เป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,035 ไร่ หรือร้อยละ 1.83 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-hb-col-slB : ดินคล้ายชุดดินลาดหญ้า ที่มีธาตุเป็นต่างสูงที่และเป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,789 ไร่ หรือร้อยละ 3.40 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-hb-col-slC : ดินคล้ายชุดดินลาดหญ้า ที่มีธาตุเป็นต่างสูงที่และเป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 450 ไร่ หรือร้อยละ 0.40 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-hb-col-slD : ดินคล้ายชุดดินลาดหญ้า ที่มีธาตุเป็นต่างสูงที่และเป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,865 ไร่ หรือร้อยละ 2.57 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-slB : ชุดดินลาดหญ้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 467 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของพื้นที่ตำบล

7) ชุดดินท่ายาง (Ty) เป็นดินต้นถึงชั้นเศษหินและหินพื้น ดินบนเป็นดินร่วนปนเศษหินหรือดินร่วนปนทราย ปนเศษหิน สีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ดินกลางเป็นดินร่วนปนทรายปนเศษหิน พบก้อนกรวดปนพวกเศษหินควอร์ตไซต์ หินทราย หินฟลโลทและหินดินดาน สีน้ำตาลหรือ สีน้ำตาลปนแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.0) มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 1,545 ไร่ หรือร้อยละ 1.38 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ty-gslC : ชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 672 ไร่ หรือร้อยละ 0.60 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ty-gslD : ชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 873 ไร่ หรือร้อยละ 0.78 ของพื้นที่ตำบล

8) ชุดดินท่ายาง (Ty-RC) เป็นดินต้นถึงชั้นเศษหินและหินพื้น ดินบนเป็นดินร่วนปนเศษหิน หรือดินร่วนปนทราย ปนเศษหิน สีนํ้าตาล สีนํ้าตาลปนเทาหรือสีนํ้าตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก ถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ดินล่างเป็นดินร่วนปนทรายปนเศษหิน พบคอนกรวดเป็นพวกเศษหินควอร์ตไซต์ หินทราย หินฟลิลท์และหินดินดาน สีนํ้าตาลหรือ สีนํ้าตาลปนแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.0) มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 1,545 ไร่ หรือร้อยละ 1.38 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ty-gslD-RC : หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีดินหินพื้นโผล่ มีเนื้อที่ 421 ไร่ หรือร้อยละ 0.38 ของพื้นที่ตำบล

9) หน่วยดินเชิงซ้อนของชุดดินลี (Li) และชุดดินวังสะพุง (Ws) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเป็นเนินเขา และค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่ 2,129 ไร่ หรือร้อยละ 1.91 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 1 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Li-Ws-clB : หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินลีและชุดดินวังสะพุง ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,129 ไร่ หรือร้อยละ 1.91 ของพื้นที่ตำบล

10) หน่วยดินเชิงซ้อนของชุดดินวังสะพุง (Ws) และวังไผ่ (Wi) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี มีเนื้อที่ 1,940 ไร่ หรือร้อยละ 1.74 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 1 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ws-Wi-clB : หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินวังสะพุงและชุดดินวังไผ่ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,940 ไร่ หรือร้อยละ 1.74 ของพื้นที่ตำบล

11) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ สภาพพื้นที่สูงชันถึงสูงชันมากที่สุด มีเนื้อที่ 14,944 ไร่ หรือร้อยละ 13.42 ของพื้นที่ตำบล

12) พื้นที่เบ็ดเตล็ด (Miscellaneous areas) มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 1,505 ไร่ หรือร้อยละ 1.35 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

- หน่วยแผนที่ดิน U : พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 4,785.40 ไร่ หรือร้อยละ 4.38 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน W : พื้นทีน้ำ มีเนื้อที่ 1,782 ไร่ หรือร้อยละ 1.60 ของพื้นที่ตำบล

ตารางที่ 3-4 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

หน่วย แผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Cu-lsb	ชุดดินจันทิก มีดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	192	0.17
Kpg-hb,rd-slb	หน่วยเชิงซ้อนของดินคล้ายชุดดินเขาพลองที่มีธาตุเป็นต่างสูง เป็นดินสีแดง เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	17,451	15.67
Kpg-hb-slA	ดินคล้ายชุดดินเขาพลองที่มีธาตุเป็นต่างสูง เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	4,774	4.29
Kpg-hb-sLB	ดินคล้ายชุดดินเขาพลองที่มีธาตุเป็นต่างสูง เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	10,771	9.67
Kpg-hb,gm-slA/b	ดินคล้ายชุดดินเขาพลองที่มีธาตุเป็นต่างสูง และมีจุดประสีเทา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ทำคันทนา	2,917	2.62
Kpg-hb,mw,fl-sLB	ดินคล้ายชุดดินเขาพลองที่มีธาตุเป็นต่างสูง มีการระบายน้ำดีปานกลาง และเป็นดินร่วนละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2.5 เปอร์เซ็นต์	359	0.32
Kpg-slA	ชุดดินเขาพลอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	3,216	2.89
Kpg-sLB	ชุดดินเขาพลอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	11,398	10.24
Kpg-vtk-sLB	ดินคล้ายชุดดินเขาพลองที่เป็นทรายหยาบมาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	2,666	2.39
Ks-silA	ชุดดินกำแพงแสน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแฉะ ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	195	0.17
Lao-gm-slA/b	ชุดดินเลาขวัญ ที่มีจุดประสีเทา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ทำคันทนา	17,580	15.79
Lao-slA	ชุดดินเลาขวัญ มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	8,331	7.48
Li-gclD	ชุดดินลี่ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	462	0.42
Ly-col-sLB	ดินคล้ายชุดดินลาดหญ้า ที่เป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	443	0.40
Ly-col-slC	ดินคล้ายชุดดินลาดหญ้า ที่เป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	2,035	1.83
Ly-hb,col-sLB	ดินคล้ายชุดดินลาดหญ้า ที่มีธาตุเป็นต่างสูงที่และเป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	3,789	3.40
Ly-hb,col-slC	ดินคล้ายชุดดินลาดหญ้า ที่มีธาตุเป็นต่างสูงที่และเป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	450	0.40
Ly-hb,col-sLD	ดินคล้ายชุดดินลาดหญ้า ที่มีธาตุเป็นต่างสูงที่และเป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	2,865	2.57
Ly-sLB	ชุดดินลาดหญ้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	467	0.42
Ty-gslC	ชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	672	0.60

ตารางที่ 3-4 (ต่อ)

หน่วย แผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Ty-gslD	ชุดดินทำยาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	873	0.78
Ty-gslD-RC	หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินทำยาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีดินหินพื้นโผล่	421	0.38
Ws-Wi-clB	หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินวังสะพุงและชุดดินวังไผ่ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	1,940	1.74
SC	พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	14,944	13.42
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		111,341	100.00

ที่มา: กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2561)

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

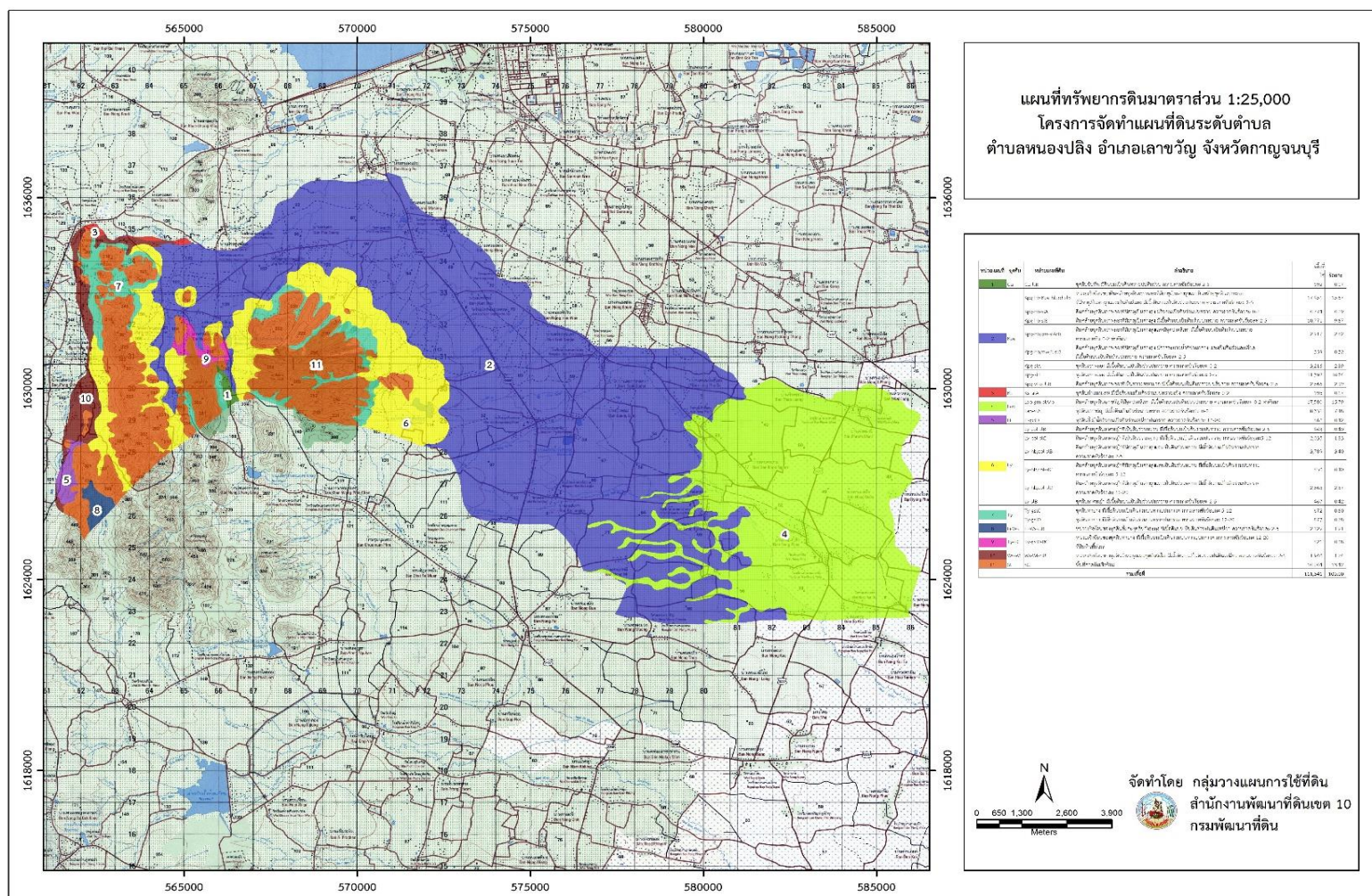
ตารางที่ 3-5 สมบัติดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

หน่วยแผนที่ดิน	ความ ลาดชัน (%)	การระบายน้ำ	CEC (meq/g)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Cu-lsB	2-5	การระบายน้ำดีถึงระบายน้ำมากเกินไป	<10	35-75	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	192	0.17
Kpg-hb-Kpg-hb,rd-slB	2-5	การระบายน้ำดี	<10	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	17,451	15.67
Kpg-hb-slA	0-2	การระบายน้ำดี	<10	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	4,774	4.29
Kpg-hb-slB	2-5	การระบายน้ำดี	<10	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	10,771	9.67
Kpg-hb,gm-slA/b	0-2	การระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว	<10	<35	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	2,917	2.62
Kpg-hb,mw,fl-slB	2-5	การระบายน้ำดีปานกลาง	<10	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	359	0.32
Kpg-slA	0-2	การระบายน้ำดี	<10	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	3,216	2.89
Kpg-slB	2-5	การระบายน้ำดี	<10	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	11,398	10.24
Kpg-vtk-slB	2-5	การระบายน้ำดี	<10	<35	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	2,666	2.39
Ks-slA	0-2	การระบายน้ำดี	10-20	35-75	>150	สูง	สูง	สูง	สูง	195	0.17
Lao-gm-slA/b	0-2	การระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว	<10	35-75	>150	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	17,580	15.79
Lao-slA	0-2	การระบายน้ำดี	<10	35-75	>150	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	8,331	7.48
Li-gclD	12-20	การระบายน้ำดี	10-20	35-75	25-50	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	462	0.42
Ly-col-slB	2-5	การระบายน้ำดี	10-20/>20	35-75	25-50/50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	443	0.40
Ly-col-slC	5-12	การระบายน้ำดี	<10	<35	50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	2,035	1.83
Ly-hb,col-slB	2-5	การระบายน้ำดี	<10	<35	50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	3,789	3.40
Ly-hb,col-slC	5-12	การระบายน้ำดี	<10	<35	50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	450	0.40
Ly-hb,col-slD	12-20	การระบายน้ำดี	<10	<35	50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	2,865	2.57
Ly-slB	2-5	การระบายน้ำดี	<10	<35	50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	467	0.42
Ty-gslC	5-12	การระบายน้ำดี	<10	<35	50-100	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	672	0.60
Ty-gslD	12-20	การระบายน้ำดี	<10	<35	25-50	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	873	0.78
Li-Ws-clB	2-5	การระบายน้ำดี	<10	<35	25-50	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	2,129	1.91
Ty-gslD-RC	12-20	การระบายน้ำดี	<10	<35	0-50	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	421	0.38
Ws-Wi-clB	2-5	การระบายน้ำดี	10-20	35-75	>150	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	1,940	1.74
SC			—	—	—	—	—	—	—	14,944	13.42
รวม										111,341	100.00

ที่มา: กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2563)

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ 3-6 ทรัพยากรดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

3.2 การชะล้างพังทลายของดิน

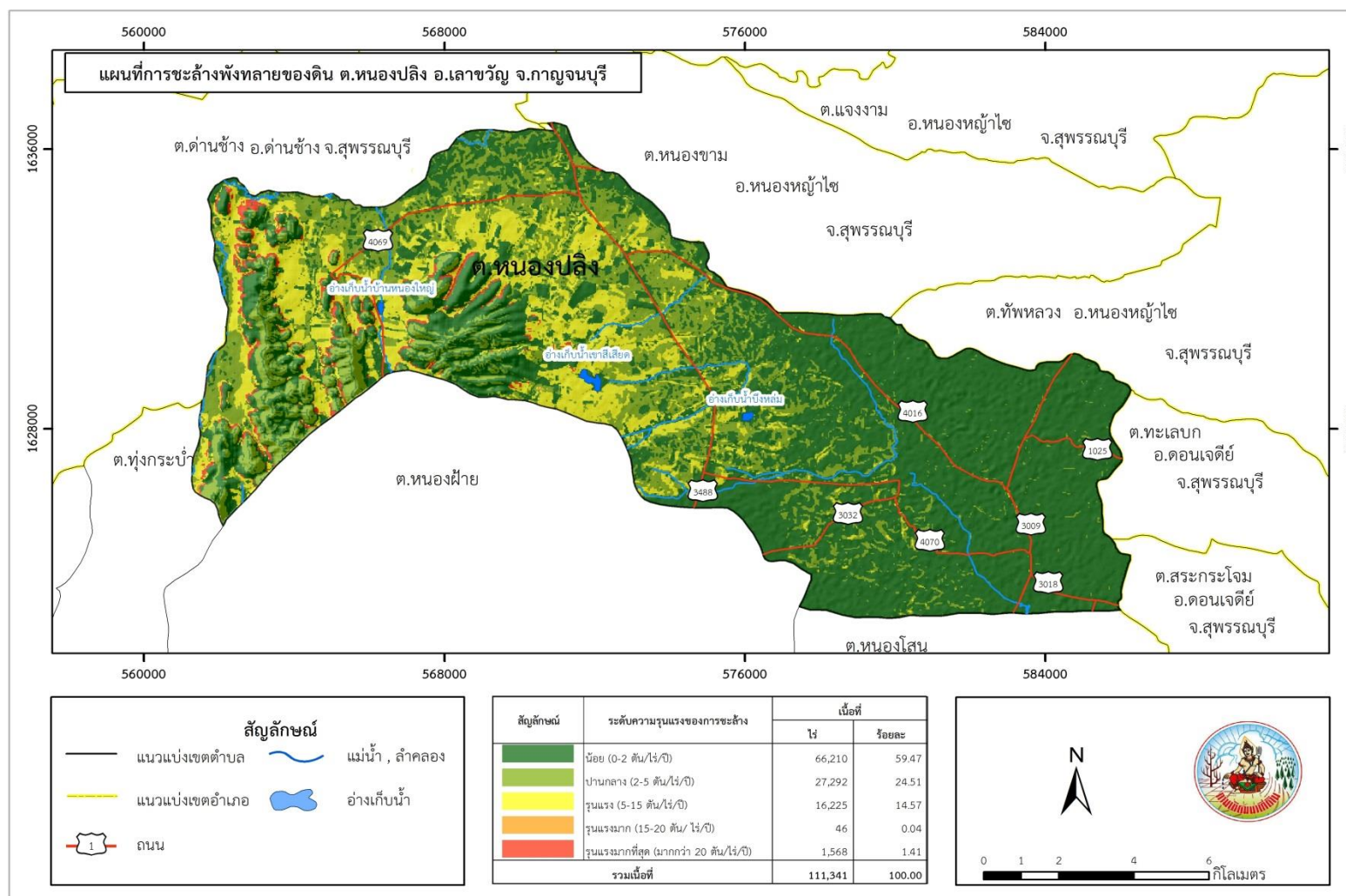
จากการประเมินการชะล้างพังทลายของดินโดยใช้สมการการสูญเสียดินสากล (Universal Soil Loss Equation; USLE) ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี มีการชะล้างพังทลายของดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-5 และรูปที่ 3-8

ตารางที่ 3-6 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

ระดับการชะล้างพังทลายของดิน	การสูญเสียดิน (ตัน/ปี)	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
น้อย (0-2 ตัน/ไร่/ปี)	-	66,210	59.47
ปานกลาง (2-5 ตัน/ไร่/ปี)	54,584	27,292	24.51
รุนแรง (5-15 ตัน/ไร่/ปี)	81,125	16,225	14.57
รุนแรงมาก (15-20 ตัน/ไร่/ปี)	690	46	0.04
รุนแรงมากที่สุด (>20 ตัน/ไร่/ปี)	31,360	1,568	1.41
รวม	167,759	111,341	100.00

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอลำขำ จังหวัดกาฬสินธุ์

รูปที่ 3-7 การชะล้างพังทลายของดิน ต.หนองปลิง อ.ลำขำ จ.กาฬสินธุ์

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1. หลักการ

กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

- 1) พื้นที่ (Area)
- 2) หน้าที่ขององค์กร หรือภารกิจ (Function)
- 3) ความร่วมมือ (Participation)

การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีสาระสำคัญที่จำเป็นในการจัดทำโครงการ เช่น

- 1) สภาพปัญหาของชุมชนหรือเกษตรกร
- 2) ความต้องการของชุมชน
- 3) โครงการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน
- 4) พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมกระบวนการ คือ เกษตรกรในพื้นที่ตำบล ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีของแผนการใช้ที่ดินตำบลนั้น การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีสาระสำคัญของชุมชนในภาพรวม และเกษตรกรแต่ละราย เช่น

- 1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- 2) ปัญหาทรัพยากรน้ำ
- 3) ปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายของดิน
- 4) ปัญหาการประกอบอาชีพ
- 5) ปัญหาเรื่องเอกสารสิทธิ์ที่ดิน

แนวทางการแก้ปัญหา

1) ดิน แก้ปัญหาโดยการจัดการดิน ปรับปรุงบำรุงดินด้วยการปลูกปุ๋ยพืชสด เช่น ปลูกปอเทือง เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ปรับโครงสร้างดินให้ดีขึ้น ปรับปรุงดินกรดด้วยการใส่ปูนโดโลไมต์

2) น้ำ แก้ปัญหาโดยการจัดการน้ำ ขุดบ่อน้ำในไร่นาเพื่อเพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำ สำหรับใช้ในการเพาะปลูกและสำรองไว้ในช่วงฤดูแล้ง

3) การชะล้างพังทลายของดิน แก้ปัญหาโดยการปลูกหญ้าแฝกในบริเวณที่มีการชะล้างพังทลายของดิน เพื่อป้องกันการสูญเสียหน้าดิน

4) การประกอบอาชีพ แก้ปัญหาโดยรวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร

5) เอกสารสิทธิ์ที่ดิน แก้ปัญหาโดยการประสานงานกับหน่วยงานกรมที่ดิน

จากสาระสำคัญใน 5 ประการ ดังกล่าว แผนการใช้ที่ดินตำบลจะต้องจัดทำขึ้นโดยมี “กิจกรรมตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน หรือเกษตรกรแต่ละราย รวมทั้งตอบสนองต่อแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตรงตามอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และโดยความร่วมมือของส่วนราชการต่างๆ

4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2564 ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สำนักงานเกษตรอำเภอหนองปลิง ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หมอพื้นบ้าน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน เข้าร่วมจัดกิจกรรมร่วมแสดงความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ จำนวน 30 ราย ดังมีรายละเอียดในรูปที่ 4-2 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.2.1 ปัญหาหลักของตำบลหนองปลิง คือ

- 1) ขาดแคลนน้ำสำหรับการเกษตร
- 2) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- 3) กรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน

4.2.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และเทศบาลตำบลหนองปลิง มีความต้องการ 7 ประการ คือ

- 1) แก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน
- 2) แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ
- 3) ต้องการกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน
- 4) ความต้องการลานตากพืชผลทางการเกษตร
- 5) ความต้องการโรงสีข้าวขนาดเล็ก
- 6) การรับประกันราคาผลผลิตทางการเกษตร
- 7) การปรับปรุงเรื่องการตลาด

1) กรณีการแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน

การชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ แบ่งออกเป็นพื้นที่ที่มีการชะล้างน้อย มีเนื้อที่ 66,210 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 59.47 พื้นที่ที่มีการชะล้างปานกลาง มีเนื้อที่ 27,292 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.51 พื้นที่ที่มีการชะล้างรุนแรง มีเนื้อที่ 16,225 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.57 พื้นที่ที่มีการชะล้างรุนแรงมาก มีเนื้อที่ 46 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.04 และพื้นที่ที่มีการชะล้างรุนแรงมากที่สุด มีเนื้อที่ 1,568 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.41

ปัญหาด้านทรัพยากรดิน ดินที่มีปัญหาดินตื้นเนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนเศษหิน และดินที่มีปัญหาความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีการระบายน้ำดี การซึมผ่านได้ของน้ำปานกลางถึงเร็ว เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำและการกัดกร่อนของดิน เนื่องจากพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง จึงเกิดปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดิน มีความจำเป็นต้องจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชตามแนวระดับ การปลูกหญ้าแฝก

เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ในส่วนของความอุดมสมบูรณ์ของดิน จากการวิเคราะห์ดินในพื้นที่ตำบลหนองปลิง พบว่า ปฏิกิริยาของดินส่วนใหญ่มีสภาพเป็นกรดจัด ถึงเป็นกรดเล็กน้อย ควรปรับสภาพให้เป็นกลาง ธาตุอาหารในดินที่สำคัญ ได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม มีปริมาณค่อนข้างต่ำ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงดิน เพิ่มอินทรีย์วัตถุ โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด เพื่อปรับปรุงโครงสร้างดิน ช่วยให้ดินอุ้มน้ำ และดูดซับธาตุอาหารพืชได้ดีขึ้น

2) กรณีการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ

ตำบลหนองปลิง มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 3,386 ครัวเรือน มีเนื้อที่ประมาณ 106,313.5 ไร่ โดยแบ่งเป็นพื้นที่เกษตรกรรม เนื้อที่ 88,338 ไร่ หรือร้อยละ 79.34 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนครัวเรือน และพื้นที่ มีความไม่สมดุลกัน และจากการทำ PRA ผู้เข้าร่วมเสนอว่าควรมีการสร้างแหล่งน้ำเพิ่มเติม ทำให้จำเป็นต้องมีการพัฒนาพื้นที่กักเก็บน้ำ โดยเฉพาะในฤดูแล้งซึ่งมักขาดแคลนน้ำ

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลหนองปลิง คือ บ่อน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร การสร้างบ่อดักตะกอน การปรับปรุงแปลงนาแบบที่ 2 และ 3 เพื่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพิ่มเติม ซึ่งบ่อน้ำในไร่นา เป็นการเสริมในช่วงที่ขาดแคลนเท่านั้น จากการตรวจสอบบ่อน้ำในไร่นาที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีจำนวน 102 บ่อ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 3,386 ครัวเรือน และมีพื้นที่เกษตรกรรม เนื้อที่ 88,338 ไร่ ทำให้จำเป็นต้องมีการพัฒนาพื้นที่กักเก็บน้ำ โดยเฉพาะในฤดูแล้งซึ่งมักขาดแคลนน้ำ

ดังนั้นกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่มีแผนดำเนินการในเขตการใช้ที่ดิน มีนาข้าว พืชไร่ บ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน งานจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การก่อสร้างฝายชะลอน้ำ เพื่อสร้างพื้นที่กักเก็บน้ำเพิ่มเติม

จากข้อเสนอแนะของเกษตรกร ในเรื่องการขุดเจาะบ่อบาดาล กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง คือ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ส่วนการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง คือ กรมชลประทาน

กรณีปัญหาการขาดแคลนน้ำ ได้มีข้อเสนอจากชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการดำเนินการ ดังนี้

2.1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

2.1.1) โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ จำนวน 9 แห่ง

2.1.2) โครงการขุดบ่อบาดาล จำนวน 18 แห่ง

2.1.3) โครงการก่อสร้างฝายชะลอน้ำ จำนวน 20 แห่ง

2.1.4) โครงการขุดลอกสระน้ำ จำนวน 20 แห่ง

2.1.5) โครงการขุดลอกลำคลอง ลำห้วย จำนวน 10 แห่ง

การดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำดังกล่าวนี้จะมีรายละเอียดในบทที่ 7 หัวข้อ 7.5

3) กรณีความต้องการกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกินนั้น ควรจะเป็นภาระหน้าที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

ผลจากการจัดทำการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

1) แรงขับเคลื่อน (Driver) มี 4 ประการ คือ

- 1.1) ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- 1.2) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
- 1.3) ดินมีการชะล้างพังทลายสูง
- 1.4) ต้นทุนการผลิตสูง
- 1.5) ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

2) แรงกดดัน (Pressure) ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 5 ประการ คือ

- 2.1) การปรับปรุงบำรุงดินให้อุดมสมบูรณ์
- 2.2) จัดหาแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตรเพิ่มเติม
- 2.3) ป้องกันการพังทลายของดิน
- 2.4) รับประกันราคาผลผลิต
- 2.5) มีการออกเอกสารสิทธิ์ที่ชัดเจน

3) สภาวะ (State) ที่เกิดแรงกดดัน มี 5 ประการ คือ

- 3.1) ความเสื่อมโทรมของดินทางกายภาพ/เคมี/ชีวภาพ
- 3.2) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
- 3.3) ต้นทุนการผลิตสูง
- 3.4) ราคาผลผลิตตกต่ำ
- 3.5) เกษตรกรเรียกร้องกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

4) ผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 4 ประการ คือ

- 4.1) แหล่งน้ำไม่เพียงพอ สรรพน้ำที่มีอยู่สิ้นเชิง
- 4.2) ต้นทุนการผลิตสูง พืชมีผลผลิตต่ำ
- 4.3) รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย
- 4.4) มีปัญหาต่อคุณภาพชีวิต

5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้

อดีต-ปัจจุบัน

พื้นที่ราบ

- 5.1) ก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก และก่อสร้างบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
- 5.2) ปรับรูปแปลงแปลงแบบที่ 1 , 2 ,3
- 5.3) ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ
- 5.4) ส่งเสริมและสนับสนุนปรับเปลี่ยนการผลิตจากพืชเชิงเดี่ยว เป็นการทำเกษตรแบบ

ผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ และปลูกพืชที่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูง

5.5) ปลุกหญ้าแฝก ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน รักษาความชื้นและกักเก็บน้ำ
พื้นที่ลาดชัน

5.6) คันดิน

5.7) บ่อดักตะกอน

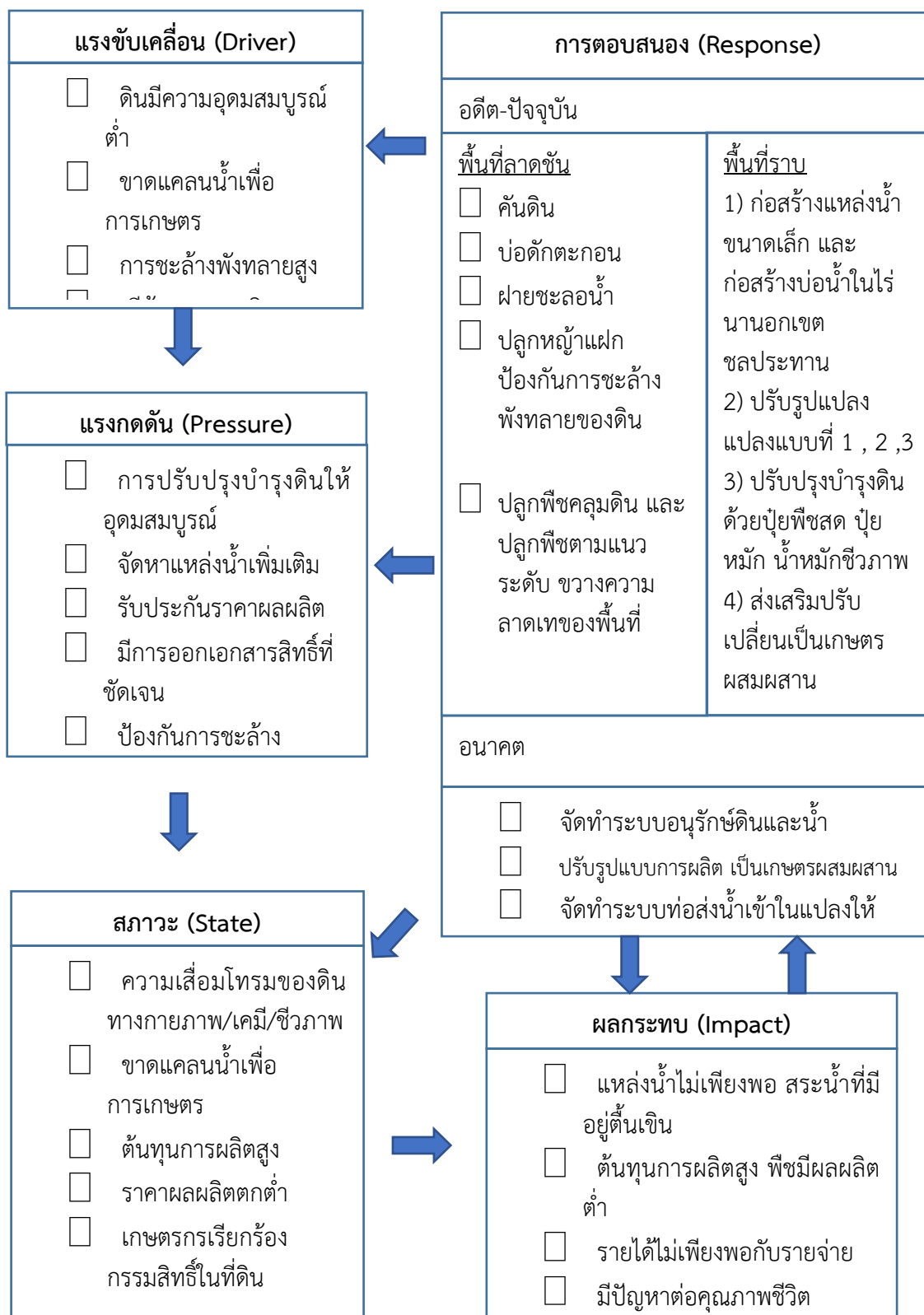
5.8) ฝายชะลอน้ำ

5.9) ปลุกหญ้าแฝก ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

5.10) ปลุกพืชคลุมดิน และปลูกพืชตามแนวระดับ ขวางความลาดเทของพื้นที่

อนาคต

- (1) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม – ดอน
- (2) ปรับโครงสร้างพื้นที่เกษตร เพื่อปรับรูปแบบการผลิตพืชเชิงเดี่ยว เป็นเกษตรผสมผสาน
- (3) จัดทำระบบท่อส่งน้ำเข้าในแปลงให้ทั่วถึง

รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ระบบการปลูกพืชในปัจจุบันพบว่าตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี มีการเพาะปลูกพืช (รูปที่ 4-3) ดังนี้

4.3.1 พื้นที่ลุ่ม

- 1) ข้าวนาปี เกษตรกรจะปลูกข้าวนาปีในช่วงฤดูฝน โดยปลูกระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงสิงหาคม และจะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม พันธุ์ข้าวที่ปลูกเป็นข้าวเจ้าทั้งหมด ได้แก่ ข้าวหอมปทุมธานี 1, ข้าวขาวดอกมะลิ 105, ข้าวเหลืองอ่อน, ข้าว กข.15, ข้าวพันธุ์เหลืองประทิว 123, ข้าว กข.31 หอมปทุมธานี 80 (ซีอีโอ), ข้าว กข.41, ข้าว กข.47, ข้าว กข.79, ข้าว กข.57 และข้าวหอมสุพรรณบุรี
- 2) พืชผัก เกษตรกรจะปลูกพืชผัก ตลอดทั้งปี ที่นิยมปลูก ได้แก่ พริก มะเขือ ผักกระเจียบเขียว พัก แฟง แตงกวา มะระ ชะอม หน่อไม้ฝรั่ง ถั่วลิสง ผักหวาน
- 3) ถั่ว (ถั่วเขียว ถั่วขาว) เกษตรกรจะปลูกถั่วในพื้นที่ลุ่ม ซึ่งสามารถปลูกได้เกือบตลอดปี
- 4) กล้วยเลี้ยงสัตว์ ปลูกช่วงเดือนมกราคม ถึงพฤษภาคม
- 5) พืชเก็บดอก ได้แก่ อัญชัน มะลิ

4.3.2 พื้นที่ดอน

- 1) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรจะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงฤดูฝน โดยปลูกตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน และจะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนกันยายนถึงตุลาคม
- 2) มันสำปะหลัง เกษตรกรจะปลูกมันสำปะหลังช่วงต้นฤดูฝนระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน และจะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายน ซึ่งจะมีอายุจากวันปลูกถึงเก็บเกี่ยวประมาณ 10-14 เดือน พันธุ์ที่ปลูก ได้แก่ พันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 และพันธุ์ระยอง 5
- 3) อ้อยโรงงาน เกษตรกรจะปลูกอ้อยช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม และจะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึงมีนาคม ซึ่งจะมีอายุจากวันปลูกถึงเก็บเกี่ยวประมาณ 10-12 เดือน
- 4) ไม้ยืนต้น ที่นิยมปลูก ได้แก่ ยางพารา สัก ยูคาลิปตัส และไผ่
- 5) ไม้ผล ที่นิยมปลูก ได้แก่ มะม่วง มะขามเทศ มะนาวแป้น อินทผลัม หม่อน พุทรา มะพร้าวอ่อน น้อยหน่า ขนุน ฝรั่ง

เดือน ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
บริเวณพื้นที่ราบลุ่ม												
1. ข้าว					←	→						
2. ถั่วเขียว	←											→
3. พืชผัก	←											→
4. กล้วย เลี้ยงสัตว์	←											→
5. พืชดอก		←	→									
บริเวณพื้นที่ดอน												
1. ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์					←	→						
2. มัน สำปะหลัง	←											→
3. อ้อย โรงงาน	←											→
4. ไม้ยืนต้น	←											→
5. ไม้ผล	←											→

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดิน ทำให้ทราบว่าที่ดินนั้น ๆ เหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดต่อการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดินเป็นการจับคู่ข้อมูลที่ใช้สำหรับการประเมินคุณภาพที่ดิน ได้แก่ ข้อมูลคุณภาพที่ดิน และประเภทการใช้ที่ดิน

5.1 ทรัพยากรที่ดิน

จากการสำรวจคุณสมบัติของดินร่วมกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมต่าง ๆ รวมถึงการจัดการพื้นที่พบว่า ตำบลหนองปลิง ประกอบไปด้วย 24 หน่วยแผนที่ดิน

5.2 ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน ประกอบด้วย พืชอัตลักษณ์ (Signature crops) ปลูกอยู่ในปัจจุบันของตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี มี 12 ชนิด ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กล้วยเลี้ยงสัตว์ ยางพารา กล้วย มะม่วง มะขามเทศ ฝรั่ง พุทรา และหน่อไม้ฝรั่ง และพืชเศรษฐกิจหลัก มี 3 ชนิด ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ปลูกกระจายในทุกหมู่บ้านของตำบลหนองปลิง

5.3 ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน

จากการหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของที่ดินร่วมกับระดับความต้องการปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ (บัณฑิตและคำรณ 2542) เพื่อประเมินคุณภาพที่ดินในพื้นที่ตำบลหนองปลิง ได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

(1) ข้าว

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกข้าวของตำบลหนองปลิง พบว่าอยู่ในระดับที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

(1.1) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Cu-lsB Kpg-hb-Kpg-hb,rd-slB Kpg-hb-slA Kpg-hb-slB Kpg-hb,gm-slA/b Kpg-hb,mw,fl-slB Kpg-slA Kpg-slB Kpg-vtk-slB Ks-slA Lao-gm-slA/b Lao-slA Li-gclD Ly-col-slB Ly-col-slC Ly-hb,col-slB Ly-hb,col-slC Ly-hb,col-slD Ly-slB Ty-gslC Ty-gslD Li-Ws-clB Ty-gslD-RC Ws-Wi-clB และ SC

(2) มันสำปะหลัง

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกมันสำปะหลังของตำบลหนองปลิง พบว่าอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(2.1) ระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s)

ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kpg-hb-Kpg-hb,rd-slB Kpg-hb-slA Kpg-hb-slB Kpg-hb,gm-slA/b Kpg-hb,mw,fl-slB Kpg-slA Kpg-slB Ks-silA Lao-gm-slA/b Lao-slA Ly-col-slB Ly-col-slC Ly-hb,col-slB Ly-hb,col-slC Ly-hb,col-slD Ly-slB Li-Ws-clB และ Ws-Wi-clB

(2.2) ระดับที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Cu-lsB Kpg-vtkb-slB Li-gclD Ty-gslC Ty-gslD และ Ty-gslD-RC

(2.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน SC

(3) อ้อย

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกอ้อยของตำบลหนองปลิง พบว่าอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(3.1) ระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kpg-hb-Kpg-hb,rd-slB Kpg-hb-slA Kpg-hb-slB Kpg-hb,gm-slA/b Kpg-hb,mw,fl-slB Kpg-slA Kpg-slB Ks-silA Lao-gm-slA/b Lao-slA Ly-col-slB Ly-col-slC Ly-hb,col-slB Ly-hb,col-slC Ly-slB Li-Ws-clB และ Ws-Wi-clB

(3.2) ระดับที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Li-gclD Ly-hb,col-slD Ty-gslC Ty-gslD และ Ty-gslD-RC

(3.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Cu-lsB Kpg-vtkb-slB และ SC

(4) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของตำบลหนองปลิง พบว่าอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(4.1) ระดับที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kpg-hb-Kpg-hb,rd-slB Kpg-hb-slA Kpg-hb-slB Kpg-hb,gm-slA/b Kpg-hb,mw,fl-slB Kpg-slA Kpg-slB Ks-silA Lao-slA Li-gclD Ly-col-slB Ly-col-slC Ly-hb,col-slB Ly-hb,col-slC Ly-hb,col-slD Ly-slB Li-Ws-clB และ Ws-Wi-clB

(4.2) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Cu-lsB Kpg-vtk-slB Lao-gm-slA/b Ty-gslC Ty-gslD Ty-gslD-RC และ SC

(5) หย้าเลี้ยงสัตว์

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ของตำบลหนองปลิง พบว่าอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีมีความเหมาะสม (N)

(5.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kpg-hb-Kpg-hb,rd-slB Kpg-hb-slA Kpg-hb-slB Kpg-hb,gm-slA/b Kpg-hb,mw,fl-slB Kpg-slA Kpg-slB Ks-silA Lao-gm-slA/b Lao-slA Li-gclD Ly-col-slB Ly-col-slC Ly-hb,col-slB Ly-hb,col-slC Ly-hb,col-slD Ly-slB Ty-gslC Ty-gslD Li-Ws-clB Ty-gslD-RC และ Ws-Wi-clB

(5.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Cu-lsB และ Kpg-vtk-slB

(5.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน SC

(6) ยางพารา

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกยางพาราของตำบลหนองปลิง พบว่าอยู่ในระดับที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

(1.1) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Cu-lsB Kpg-hb-Kpg-hb,rd-slB Kpg-hb-slA Kpg-hb-slB Kpg-hb,gm-slA/b Kpg-hb,mw,fl-slB Kpg-slA Kpg-slB Kpg-vtk-slB Ks-silA Lao-gm-slA/b Lao-slA

Li-gclD Ly-col-slB Ly-col-slC Ly-hb,col-slB Ly-hb,col-slC Ly-hb,col-slD Ly-slB Ty-gslC Ty-gslD Li-Ws-clB Ty-gslD-RC Ws-Wi-clB และ SC

(7) กล้วย

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกกล้วยของตำบลหนองปลิง พบว่าอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(7.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kpg-hb-Kpg-hb,rd-slB Kpg-hb-slA Kpg-hb-slB Kpg-hb,gm-slA/b Kpg-hb,mw,fl-slB Kpg-slA Kpg-slB Ks-silA Lao-slA Ly-col-slB Ly-col-slC Ly-hb,col-slB Ly-hb,col-slC Ly-slB Li-Ws-clB และ Ws-Wi-clB

(7.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Lao-gm-slA/b Li-gclD และ Ly-hb,col-slD

(7.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Cu-lsB Kpg-vtk-slB Ty-gslC Ty-gslD Ty-gslD-RC และ SC

(8) มะม่วง

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกมะม่วงของตำบลหนองปลิง พบว่าอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(8.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Cu-lsB Kpg-hb-Kpg-hb,rd-slB Kpg-hb-slA Kpg-hb-slB Kpg-hb,gm-slA/b Kpg-hb,mw,fl-slB Kpg-slA Kpg-slB Kpg-vtk-slB Ks-silA Lao-gm-slA/b Lao-slA Li-gclD Ly-col-slB Ly-col-slC Ly-hb,col-slB Ly-hb,col-slC Ly-hb,col-slD Ly-slB Ty-gslC Ty-gslD Li-Ws-clB Ty-gslD-RC และ Ws-Wi-clB

(8.2) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน SC

(9) มะขามเทศ

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกมะขามเทศของตำบลหนองปลิง พบว่าอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(9.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Cu-lsB Kpg-hb-Kpg-hb,rd-slB Kpg-hb-slA Kpg-hb-slB Kpg-hb,gm-slA/b Kpg-hb,mw,fl-slB Kpg-slA Kpg-slB Kpg-vtk-slB Ks-silA Lao-gm-slA/b Lao-slA Li-gclD Ly-col-slB Ly-col-slC Ly-hb,col-slB Ly-hb,col-slC Ly-hb,col-slD Ly-slB Ty-gslC Ty-gslD Li-Ws-clB Ty-gslD-RC และ Ws-Wi-clB

(9.2) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน SC

(10) ฝรั่ง

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกฝรั่งของตำบลหนองปลิง พบว่าอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(10.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Cu-lsB Kpg-hb-Kpg-hb,rd-slB Kpg-hb-slA Kpg-hb-slB Kpg-hb,gm-slA/b Kpg-hb,mw,fl-slB Kpg-slA Kpg-slB Kpg-vtk-slB Ks-silA Lao-gm-slA/b Lao-slA Ly-col-slB Ly-col-slC Ly-hb,col-slB Ly-hb,col-slC Ly-slB Ty-gslC Li-Ws-clB และ Ws-Wi-clB

(10.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Li-gclD Ly-hb,col-slD Ty-gslD และ Ty-gslD-RC

(10.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน SC

(11) พุทรา

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกพุทราของตำบลหนองปลิง พบว่าอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) และไม่มีความเหมาะสม (N)

(11.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Cu-lsB Kpg-hb-Kpg-hb,rd-slB Kpg-hb-slA Kpg-hb-slB Kpg-hb,gm-slA/b Kpg-hb,mw,fl-slB Kpg-slA Kpg-slB Kpg-vtk-slB Ks-silA Lao-gm-slA/b Lao-slA Li-gclD Ly-col-slB Ly-col-slC Ly-hb,col-slB Ly-hb,col-slC Ly-hb,col-slD Ly-slB Ty-gslC Ty-gslD Li-Ws-clB Ty-gslD-RC และ Ws-Wi-clB

(11.2) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน SC

(12) หนองไผ่ฝรั่ง

จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการปลูกหนองไผ่ฝรั่งของตำบลหนองปลิง พบว่าอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่มีมีความเหมาะสม (N)

(12.1) ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kpg-hb-Kpg-hb,rd-slB Kpg-hb-slA Kpg-hb-slB Kpg-hb,gm-slA/b Kpg-hb,mw,fl-slB Kpg-slA Kpg-slB Ks-silA Lao-gm-slA/b Lao-slA Ly-col-slB Ly-col-slC Ly-hb,col-slB Ly-hb,col-slC Ly-slB Li-Ws-clB และ Ws-Wi-clB

(12.2) ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ly-hb,col-slD

(12.3) ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Cu-lsB Kpg-vtk-slB Li-gclD Ty-gslC Ty-gslD Ty-gslD-RC และ SC

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

หน่วยแผนที่ดิน	ข้าว	มันสำปะหลัง	อ้อย	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	หญ้าเลี้ยงสัตว์	ยางพารา	กล้วย	มะม่วง	มะขามเทศ	ฝรั่ง	พุทรา	หน่อไม้ฝรั่ง
Cu-lsB	N	S3e	N	N	S3s	N	N	S3rs	S2m	S2ns	S2ms	N
Kpg-hb-Kpg-hb,rd-slB	N	S2mr	S2mrs	S3r	S2m	N	S2mrs	S3r	S2m	S2ns	S2ms	S2mrs
Kpg-hb-slA	N	S2mr	S2mrs	S3r	S2m	N	S2mrs	S3r	S2m	S2ns	S2ms	S2mrs
Kpg-hb-slB	N	S2mr	S2mrs	S3r	S2m	N	S2mrs	S3r	S2m	S2ns	S2ms	S2mrs
Kpg-hb,gm-slA/b	N	S2mr	S2mrs	S3r	S2m	N	S2mrs	S3r	S2m	S2ns	S2ms	S2mrs
Kpg-hb,mw,fl-slB	N	S2mr	S2mrs	S3r	S2m	N	S2mrs	S3r	S2m	S2ns	S2ms	S2mrs
Kpg-slA	N	S2mr	S2mrs	S3r	S2m	N	S2mrs	S3r	S2m	S2ns	S2ms	S2mrs
Kpg-slB	N	S2mr	S2mrs	S3r	S2m	N	S2mrs	S3r	S2m	S2ns	S2ms	S2mrs
Kpg-vtks-lsB	N	S3s	N	N	S3s	N	N	S3rs	S2m	S2ns	S2ms	N
Ks-silA	N	S2r	S2r	S3r	S2m	N	S2r	S3r	S2m	S2n	S2m	S2r
Lao-gm-slA/b	N	S2mr	S2mrs	N	S2m	N	S3s	S3r	S2m	S2ns	S2ms	S2mrs
Lao-slA	N	S2mr	S2mrs	S3r	S2m	N	S2mrs	S3r	S2m	S2ns	S2ms	S2mrs
Li-gclD	N	S3s	S3es	S3r	S2ems	N	S3es	S3r	S2em	S3e	S2ems	N
Ly-col-slB	N	S2mr	S2mrs	S3r	S2m	N	S2mrs	S3r	S2m	S2ns	S2ms	S2mrs
Ly-col-slC	N	S2mr	S2emrs	S3r	S2m	N	S2emr	S3r	S2m	S2e	S2ms	S2ers
Ly-hb,col-slB	N	S2mr	S2mrs	S3r	S2m	N	S2mrs	S3r	S2m	S2ns	S2ms	S2mrs
Ly-hb,col-slC	N	S2mr	S2emrs	S3r	S2m	N	S2emr	S3r	S2m	S2e	S2ms	S2ers
Ly-hb,col-slD	N	S2mr	S3es	S3r	S2em	N	S3e	S3r	S2em	S3e	S2ems	S3e
Ly-slB	N	S2mr	S2mrs	S3r	S2m	N	S2mrs	S3r	S2m	S2ns	S2ms	S2mrs
Ty-gslC	N	S3s	S3s	N	S2ms	N	N	S3rs	S2m	S2e	S2ms	N
Ty-gslD	N	S3s	S3es	N	S2ems	N	N	S3rs	S2em	S3e	S2ems	N
Li-Ws-clB	N	S2mr	S2mr	S3r	S2m	N	S2mrs	S3r	S2m	S2n	S2ms	S2mr

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

หน่วยแผนที่ดิน	ข้าว	มันสำปะหลัง	อ้อย	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	หญ้าเลี้ยงสัตว์	ยางพารา	กล้วย	มะม่วง	มะขามเทศ	ฝรั่ง	พุทรา	หน่อไม้ฝรั่ง
Ty-gslD-RC	N	S3s	S3es	N	S2ems	N	N	S3rs	S2em	S3e	S2ems	N
Ws-Wi-clB	N	S2mr	S2mr	S3r	S2m	N	S2mr	S3r	S2m	S2n	S2ms	S2mr
SC	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N

หมายเหตุ: 1) สมบัติดิน ในบทที่ 3 ตารางที่ 3-4

2) ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน: r = ปริมาณน้ำฝน s = เนื้อดิน o = การระบายน้ำ b = ความอึดตัวด้วยต่าง
c = ความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก m = ปริมาณอินทรีย์วัตถุ p = ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์
k = ปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ d = ความลึกของดิน g = ความ

บทที่ 6

แผนการใช้ที่ดิน

6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล

ในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลฉบับนี้ได้นำ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”¹ เป็นหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550: 6-7) ได้หมายเหตุว่า “ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในโอกาสต่างๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปใช้และเผยแพร่ได้ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป

6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
1	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ²	มาตรา 72 (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยเหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2	ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ³	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3	คำแถลงนโยบายของ คณะรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันที่ 25 กรกฎาคม 2562	<u>นโยบายหลัก</u> 5. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย 5.3 พัฒนาภาคเกษตร 5.3.2 ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ 5.3.4 ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร 5.3.5 ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ 10. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสีเขียวเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน 10.2 ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน 10.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล <u>นโยบายเร่งด่วน</u> 4. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
4	แผนการปฏิรูปประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ⁴	ประเด็นย่อยที่ 2.1 จัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศประเด็นย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอน 40 ก หน้า 18 ลงวันที่ 6 เมษายน 2560

³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 82 ก หน้า 8 วันที่ 13 ตุลาคม 2561

⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 24 ก หน้า 98. 102-103 ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 (เล่มที่ 4)

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
5	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน
6	นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
7	แผนพัฒนาแผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2560-2565	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 5 อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาลพิษหมอกควันอย่างยั่งยืน
8	การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 (พ.ศ. 2562-2565)	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 มุ่งเป็นฐานการผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรเกษตรอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรม ด้วยระบบการผลิตที่ปลอดภัย
9	ยุทธศาสตร์จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2562	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนาระบบเกษตรกรรมอย่างครบวงจร
10	ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ. 2561 - 2565)	ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
11	ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ. 2561-2564)	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบเศรษฐกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
12	ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน

การวางแผนการใช้ที่ดินเป็นกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบหรือกิจกรรมการใช้ที่ดินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า โดยมีพื้นฐานจากศักยภาพการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรดินตามธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการใช้ที่ดิน อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนการใช้ที่ดินมิได้สิ้นสุดลงในขั้นตอนการตัดสินใจ ว่าที่ดินจะทำอะไรดีที่สุด แต่จะต้องรวมถึงการจัดทำมาตรการทุกด้านในการใช้ที่ดินเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการใช้ที่ดินนั้น จำเป็นต้องระบุถึงมาตรการ กิจกรรม โครงการ แผนงาน และนโยบายที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้บรรลุถึงความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล เป็นการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดการใช้พื้นที่อย่างเป็นระบบ เป็นการตัดสินใจในการใช้พื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของชุมชน โดยผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ โดยมีความมุ่งหมายให้การใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นนั้น ตอบสนองความต้องการของชุมชนมากที่สุด การกำหนดเขตการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง ใช้ยุทธศาสตร์จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2562 เป็นแนวทาง ซึ่งยุทธศาสตร์จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2562 ได้เชื่อมโยง กับนโยบายรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปประเทศ รวมทั้งแผนพัฒนารายสาขาต่างๆ หรือแผนเฉพาะด้าน เช่น แผนพัฒนาการเกษตร แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

6.4 เขตการใช้ที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอลำขำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้กำหนดออกเป็น 5 เขต ได้แก่ เขตป่าไม้ เขตเกษตรกรรม เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตแหล่งน้ำ และเขตพื้นที่เฉพาะ รายละเอียดดังตารางที่ 6-2 และรูปที่ 6-1

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอลำขำ จังหวัดกาฬสินธุ์

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1. เขตป่าไม้	14,848	13.34
2. เขตเกษตรกรรม	88,339	79.34
2.1 เขตนาข้าว	13,788	12.38
1) เขตทำนาพื้นที่ลุ่ม	13,788	12.38
2.2 เขตปลูกพืชไร่	67,911	60.99
1) เขตปลูกข้าวโพด	281	0.25
2) เขตปลูกอ้อย	26,979	24.23
3) เขตปลูกมันสำปะหลัง	40,651	36.51
2.3 เขตปลูกไม้ผล	1,262	1.13
1) เขตปลูกมะม่วง	992	0.89
2) เขตปลูกพุทรา	221	0.20
3) เขตปลูกมะขามเทศ	49	0.04
2.4 เขตปลูกไม้ยืนต้น	4,729	4.25
1) เขตปลูกยางพารา	366	0.33
2) เขตปลูกปาล์มน้ำมัน	165	0.15
3) เขตปลูกยูคาลิปตัส	4,091	3.67
4) เขตปลูกสัก	105	0.09
2.5 เขตปลูกพืชผัก	14	0.01
1) เขตปลูกหน่อไม้ฝรั่ง	14	0.01
2.6 เขตปศุสัตว์	605	0.54
2.7 เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	32	0.03
3. เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	4,869	4.37
4. เขตแหล่งน้ำ	1,782	1.60
5. เขตพื้นที่เฉพาะ	1,503	1.35
รวม	111,341	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

แผนการใช้ที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ได้กำหนดออกเป็น 5 เขต ดังนี้

6.4.1 เขตป่าไม้

มีเนื้อที่ 14,848 ไร่ หรือร้อยละ 13.34 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ ป่าดอนแสลบเลาขวัญ รวมไปถึงที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ได้แก่ เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) และเขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เป็นต้น และชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1A – ชั้นที่ 5 ซึ่งเขตดังกล่าวเป็นพื้นที่แหล่งน้ำ และอ่างเก็บน้ำที่สำคัญของตำบลหนองปลิง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำบ้านหนองใหญ่ อ่างเก็บน้ำเขาสี่เสียด อ่างเก็บน้ำบึงหล่ม ห้วยแม่ทวีป ห้วยตะเคียน ห้วยสี่เสียด ห้วยหนองโกเอน และห้วยตรอกมือสี

6.4.2 เขตเกษตรกรรม

มีเนื้อที่ 88,339 ไร่ หรือร้อยละ 79.34 ของเนื้อที่ตำบล แบ่งออกเป็น 7 เขต ดังนี้

1) เขตนาข้าว

1.1) เขตทำนาพื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 13,788 ไร่ หรือร้อยละ 12.38 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ และชุดดินเลาขวัญ (Lao) และชุดดินเขาพลอง (Kpg)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ขาดแคลนน้ำ เนื่องจากฝนทิ้งช่วง
- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่เป็นดินดาน หน้าดินแน่นทึบ
- ต้นทุนการผลิตสูง
- มีโรคพืช และแมลงศัตรูพืชระบาด
- ผลผลิตต่ำ คุณภาพไม่ดี และราคาผลผลิตตกต่ำ

การจัดการที่ดินในอนาคต

- จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการปรับสภาพพื้นที่ในแปลงนา เพื่อควบคุมระดับการแช่ขังของน้ำ ในช่วงการเพาะปลูกพืชให้เหมาะสม และช่วยเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ
- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดิน และเพิ่มการดูดซับธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช
- ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการแปลง และการดูแลรักษา เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน ในการผลิต และใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารพืช โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกและปุ๋ยพืชสด น้ำหมักชีวภาพ การไถกลบตอซัง
- ดำเนินการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 2 และลักษณะที่ 3 เพื่อช่วยเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ
- สนับสนุนการก่อสร้างบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมชลประทาน สนับสนุนเรื่องการสร้างฝายน้ำล้น ขุดลอกแหล่งน้ำและคลองส่งน้ำ
- 2) กรมการข้าว สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในการป้องกันและกำจัดโรคแมลงของข้าว
- 3) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่องการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตร

2) เขตปลูกพืชไร่

2.1) เขตปลูกข้าวโพด มีเนื้อที่ 281 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg) ชุดดินท่ายาง (Ty) และชุดดินลาดหญ้า (Ly)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- มีการชะล้างพังทลายของดินสูงในพื้นที่ลาดชัน
- ขาดแคลนน้ำในช่วงการเจริญเติบโต

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน
- ก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพิ่มเติม

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมและอบรมการใช้เทคโนโลยีในการปลูกข้าวโพดให้ได้ผลผลิตสูง
- 2) กรมชลประทาน สนับสนุนการขุดลอกแหล่งน้ำ และฝายน้ำล้น

2.2) เขตปลูกอ้อย มีเนื้อที่ 26,979 ไร่ หรือร้อยละ 24.23 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเลาขวัญ (Lao) ชุดดินเขาพลอง (Kpg) ชุดดินลิ้ (Li) และ ชุดดินลาดหญ้า (Ly)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- มีการชะล้างพังทลายของดินสูงในพื้นที่ลาดชัน
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ
- ก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพิ่มเติม
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมและอบรมการใช้เทคโนโลยีในการปลูกมันสำปะหลังให้ได้ผลผลิตสูง

2) กรมชลประทาน สนับสนุนการขุดลอกแหล่งน้ำ และฝายน้ำล้น

2.3) เขตปลูกมันสำปะหลัง มีเนื้อที่ 40,651 ไร่ หรือร้อยละ 36.51 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตพื้นที่ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg) ชุดดินท่ายาง (Ty) ชุดดินเลาขวัญ (Lao) และชุดดินลาดหญ้า (Ly)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- มีการชะล้างพังทลายของดินสูงในพื้นที่ลาดชัน
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ
- ก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพิ่มเติม
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมและอบรมการใช้เทคโนโลยีในการปลูกมันสำปะหลังให้ได้ผลผลิตสูง

2) กรมชลประทาน สนับสนุนการขุดลอกแหล่งน้ำ และฝายน้ำล้น

3) เขตปลูกไม้ผล

3.1) เขตปลูกมะม่วง มีเนื้อที่ 992 ไร่ หรือร้อยละ 0.89 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตพื้นที่ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg) และชุดดินเลาขวัญ (Lao)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ
- ก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพิ่มเติม
- ปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของเกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการจัดรูปแบบแปลงนา และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำ

การเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมชลประทาน สนับสนุนชุดคลองระบายน้ำ
- 2) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำการเกษตร

ผสมผสาน

3.2) เขตปลูกพุทรา มีเนื้อที่ 221 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg) และชุดดินเลาขวัญ (Lao)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ
- ก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพิ่มเติม
- ปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของเกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการจัดรูปแบบแปลงนา และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำ

การเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมชลประทาน สนับสนุนชุดคลองระบายน้ำ เพื่อระบบน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฝนตกชุก
- 2) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำการเกษตร

ผสมผสาน

3.3) เขตปลูกมะขามเทศ มีเนื้อที่ 49 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg) และชุดดินเลาขวัญ (Lao)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพ
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- ก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพิ่มเติม

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ
- การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน และให้คำแนะนำการจัดการดิน น้ำ และพืช
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการปลูกไม้ผลให้ได้ผลผลิตสูง และมีคุณภาพ
- 2) กรมชลประทาน สนับสนุนการทำอ่างเก็บน้ำ และฝาย เพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะแล้ง
- 3) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สนับสนุนการขุดเจาะบ่อบาดาล

4) เขตปลูกไม้ยืนต้น

4.1) เขตปลูกยางพารา มีเนื้อที่ 366 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินท่ายาง (Ty) และชุดดินเลาขวัญ (Lao)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินตื้น ดินทราย
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์
- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

การยางแห่งประเทศไทย ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการปลูกยางพาราคุณภาพดี และให้ผลผลิตสูง

4.2) เขตปลูกปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ 165 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg) และชุดดินเลาขวัญ (Lao)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์
- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

กรมป่าไม้ ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกสัก และการตัดโค่นสักตามข้อกำหนดของกรมป่าไม้

4.3) เขตปลูกยูคาลิปตัส มีเนื้อที่ 4,091 ไร่ หรือร้อยละ 3.67 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินท่ายาง (Ty) ชุดดินเขาพลอง (Kpg) ชุดดินเลาขวัญ (Lao) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) และชุดดินลี (Li)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์
- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

4.4) เขตปลูกสัก มีเนื้อที่ 105 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงในพื้นที่ลาดชัน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์
- ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

กรมป่าไม้ ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกสัก และการตัดโค่นสักตามข้อกำหนดของกรมป่าไม้

5) เขตปลูกพืชผัก

5.1) เขตปลูกหน่อไม้ฝรั่ง มีเนื้อที่ 14 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินเขาพลอง (Kpg)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ
- ก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพิ่มเติม
- ปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของเกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการจัดรูปแบบแปลงนา และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำ

การเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมชลประทาน สนับสนุนชุดคลองระบายน้ำ
- 2) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำการเกษตร

ผสมผสาน

6) เขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 605 ไร่หรือร้อยละ 0.54 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพพื้นที่เป็นสถานที่ปศุสัตว์ ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงโค และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

การจัดการที่ดินในอนาคต

- จัดหาแหล่งน้ำหรือชุดสระน้ำในไร่นา เพื่อให้สัตว์มีน้ำกินและปลูกไม้ยืนต้นไว้เป็นร่มเงา จัดทำโครงการส่งเสริมด้านปศุสัตว์ โดยกรมปศุสัตว์ให้ข้อเสนอแนะวิธีการเลี้ยงสัตว์ การปลูกและขยายพันธุ์หญ้าพันธุ์ดี การให้อาหารเสริม การผสมพันธุ์ และการควบคุมโรค เป็นต้น
- ควบคุมมลภาวะด้านกลิ่น เสียง และน้ำเสียไม่ให้รบกวนและส่งผลกระทบต่อชุมชน และพื้นที่ใกล้เคียง ควบคุมและป้องกันโรคระบาดอย่างใกล้ชิดและเข้มงวด ปฏิบัติตามคำแนะนำของทางราชการอย่างเคร่งครัด

- ควบคุมมลพิษทางน้ำ โดยมีนโยบายให้ผู้ก่อมลพิษต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและเสียค่าใช้จ่ายในการจัดการ อย่างเคร่งครัด เพื่อลดความสกปรกปนเปื้อนน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

7) เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 32 ไร่หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพพื้นที่เป็นสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ต้องปฏิบัติตามนโยบายด้านการใช้พื้นที่เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างเข้มงวด เนื่องจากกิจกรรมนี้อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียง
- ควรกำหนดเขตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้ชัดเจนเพื่อควบคุมและป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศ

6.4.3 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง

มีเนื้อที่ 4,869 ไร่ หรือร้อยละ 4.37 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยเขตชุมชน สถานที่ราชการ ถนน ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร และระบบโครงข่ายคมนาคม

พื้นที่ชุมชนที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินนี้ เป็นชุมชนที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน หากมีการขยายตัวในอนาคต ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

กิจกรรมของส่วนราชการอื่นที่ขอรับการสนับสนุนได้แก่

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่อง เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบประปาเพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน

6.4.4 เขตแหล่งน้ำ

มีเนื้อที่ 1,782 ไร่ หรือร้อยละ 1.60 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ แม่น้ำ ลำคลอง ห้วยต่างๆ อ่างเก็บน้ำและบ่อน้ำ แหล่งน้ำเหล่านี้ใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านเก็บกักน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และใช้ในด้านเกษตรกรรม ตลอดจนเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติและแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของชุมชน

แหล่งน้ำในเขตนี้เป็นแหล่งน้ำที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันจะมีการพัฒนาแหล่งน้ำในระยะต่อไป โปรดดูรายละเอียดในบทที่ 7 หัวข้อ 7.5 และ 7.6

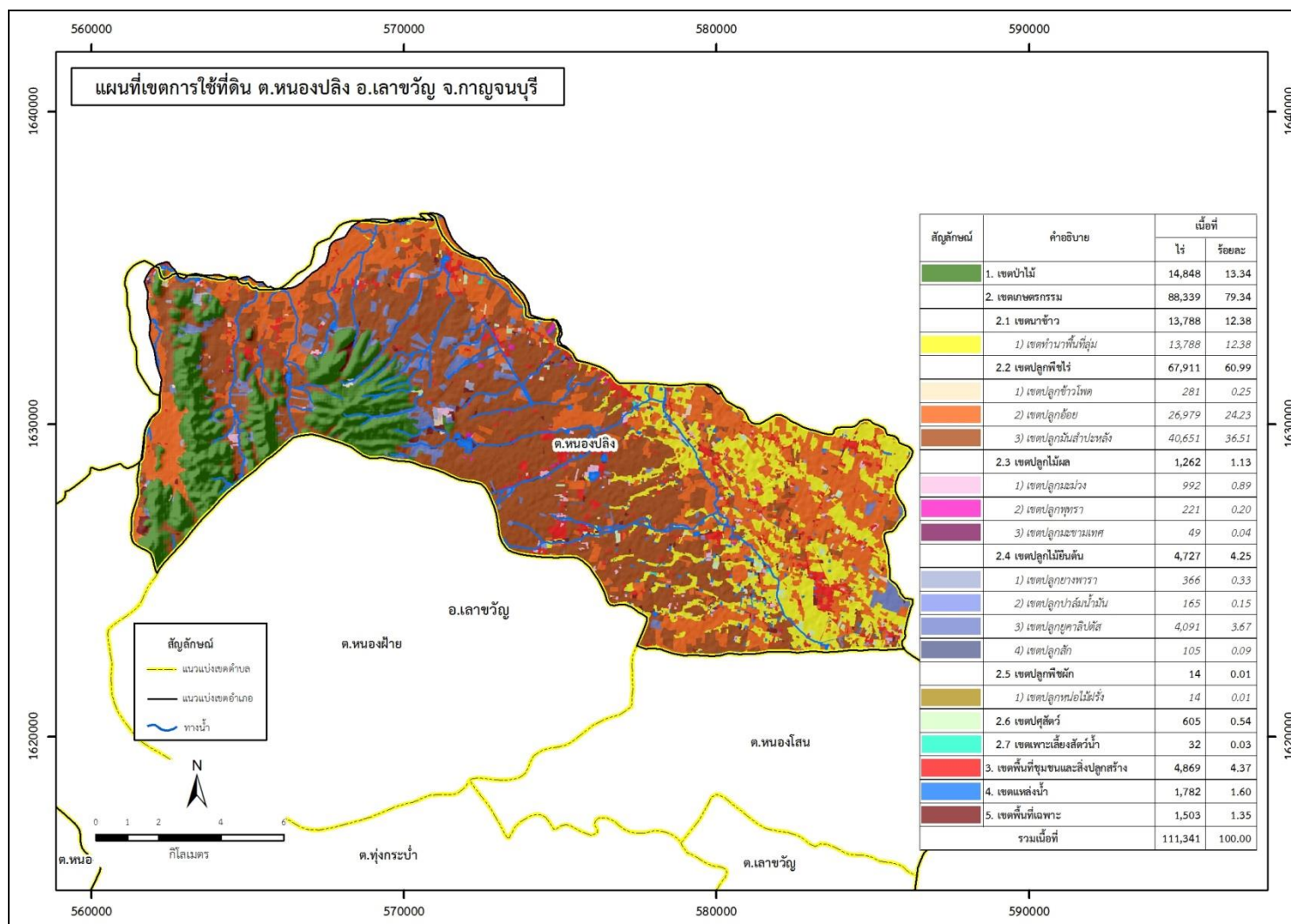
รูปแบบการพัฒนาและแนวทางการจัดการ ควบคุมแลรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นไม่ให้เสื่อมโทรมทั้งด้านคุณภาพของน้ำและการกักเก็บน้ำ ขุดลอกลำห้วย คลอง เพื่อไม่ให้ตื้นเขิน ไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำ เร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายอยู่ทั่วพื้นที่ เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและการเพาะปลูกในช่วงขาดน้ำ

6.4.5 เขตพื้นที่เฉพาะ

มีเนื้อที่ 1,503 ไร่ หรือร้อยละ 1.35 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อลูกรัง พื้นที่ถม

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอลำขำ จังหวัดกาฬสินธุ์

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอลำขำ จังหวัดกาฬสินธุ์

6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน

จากการศึกษาสภาพการใช้ที่ดินในพื้นที่ตำบลหนองปลิง พบว่าประกอบด้วยนาข้าว พืชไร่ พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น และพืชแต่ละชนิดอาจมีช่วงเวลาเพาะปลูกหรือเก็บเกี่ยวที่แตกต่างกัน มีรายละเอียดดังนี้

เดือน ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
บริเวณพื้นที่ราบลุ่ม												
1. ข้าว												
2. พืชผัก-พืชสวน												
3. กล้าย												
บริเวณพื้นที่ดอน												
1. อ้อย												
2. มันสำปะหลัง												
3. ไม้ยืนต้น												
4. ไม้ผล												

รูปที่ 6-2 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

6.6 การจัดการความเสี่ยง

การแก้ไขปัญหาตามที่มีข้อเสนอจากชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงให้แก้ไขปัญหารวม 6 ประการ คือ (1) การขุดลอกแหล่งน้ำในปัจจุบัน (2) สร้างอ่างเก็บน้ำ ฝายชะลอน้ำแบบกึ่งถาวร เพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม (3) พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบกระจายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรที่สะอาด (4) จัดหาน้ำและซ่อมบำรุงระบบประปาบาดาล (5) ก่อสร้างระบบประปา (5) ก่อสร้างคลองส่งน้ำเพื่อการกระจายน้ำ และ (6) ป้องกันน้ำท่วม นั้นไม่สามารถแก้ไขปัญหาแต่ละเรื่องและแต่ละพื้นที่ได้ จำเป็นต้องดำเนินการเป็นระบบทั้งตำบล จึงจะสามารถแก้ไข้ปัญหาทั้ง 6 ประการได้

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรีแล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง เสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง เพื่อมีมติให้ความร่วมมือในกิจกรรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.2 ตัวชี้วัด

กิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการในตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 4 โครงการ (ตารางที่ 7 – 1) ดังนี้

- 1) การปรับปรุงบำรุงดิน
- 2) การบริหารจัดการน้ำ
- 3) ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- 4) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตทำนา มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

- 1.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 1.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 1.1.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - 1.1.3) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
 - 1.1.4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 1.1.5) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
 - 1.1.6) การรณรงค์ไถกลบตอซัง
- 1.2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 1.2.1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

- 1.2.2) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
- 1.2.3) การก่อสร้างระบบส่งน้ำ
- 1.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 1.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 1.3.2) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน
- 2) เขตปลูกพืชไร่ เขตปลูกไม้ผล เขตปลูกไม้ยืนต้น และพืชสวน มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้
 - 2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 2.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 2.1.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - 2.1.3) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
 - 2.1.4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 2.1.5) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
 - 2.2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 2.2.1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2.2.2) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 2.2.3) การก่อสร้างระบบส่งน้ำ
 - 2.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 2.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2.3.2) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว
- 3) เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้
 - 3.1) ส่งเสริมการใช้สารเร่งซูเปอร์ พด.6 เพื่อบำบัดน้ำเสียในบ่อ
- 4) เขตพื้นที่แหล่งน้ำ มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้
 - 4.1) การบริหารจัดการน้ำ
 - 4.1.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น (ตารางที่ 7-2)

7.4.1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตทำนา มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

1.1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชหลังนาและหาตลาดรองรับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาญจนบุรี/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี)

1.2) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว (กรมการข้าว)

1.3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและการจัดการโรค/แมลง (กรมการข้าว)

1.4) ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (กรมการข้าว)

2) เขตปลูกพืชไร่ เขตปลูกไม้ผล เขตปลูกไม้ยืนต้น และพืชสวน มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

2.1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาญจนบุรี/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี)

2.2) การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (กรมวิชาการเกษตร)

2.3. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (กรมส่งเสริมการเกษตร)

2.4) สนับสนุนการขุดเจาะน้ำบาดาล (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)

3) เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้ ให้คำแนะนำและส่งเสริมการเพาะเลี้ยงและดูแลสัตว์น้ำ (กรมประมง)

7.4.2 พื้นที่แหล่งน้ำ มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้ สนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ (สำนักงานชลประทานกาญจนบุรี)

7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง มีความต้องการ 6 ประการ ดังนี้

1) ต้องการแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน

2) ต้องการให้รัฐสนับสนุนการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ควรจัดทำบ่อพักเพื่อเก็บกักน้ำ รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

3) ต้องการให้มีการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร เช่นการปลูกผักทั้งในและนอกโรงเรือน การปลูกไม้ผล เป็นต้นรวมทั้งการส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร ที่เหมาะสมกับบริบทชุมชน

4) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5) ต้องการเอกสารสิทธิที่ดินทำกินและการกำหนดแนวเขตที่ชัดเจนระหว่างพื้นที่ทำกินและพื้นที่ป่า และการฟื้นฟูบำรุงดินเพื่อการเกษตร

6) ต้องการตลาดที่มั่นคงและยั่งยืน

7) ต้องการการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง

เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและการขอรับการสนับสนุนแผนงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง กรมพัฒนาที่ดินได้วิเคราะห์เบื้องต้น ดังต่อไปนี้

ปัญหาของตำบลหนองปลิง ในภาพรวมจะสรุปได้ว่า มีปัญหาสำคัญ 4 ประการ คือ (1) ปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน (2) ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และ (3) ปัญหาเรื่องพืช ส่วนปัญหารองลงมา คือ ปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลาย และปัญหาที่ดิน เอกสารสิทธิที่ดินไม่ชัดเจน ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง / ต้องเช่านายทุน ปัญหาดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของราษฎรในชุมชนโดยรวม

ในกรณีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินนั้นจะรวมถึง (1) ปัญหาเรื่องดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และ (2) ปัญหาดินตื้น กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาคือการจัดทำเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงเพื่อวางแผนการผลิตพืชควบคู่กับการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (การปลูกหญ้าแฝก) โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศน์ สนับสนุนการทำและใช้ปุ๋ยหมัก-น้ำหมักชีวภาพ ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

กรณีต้องการให้รัฐสนับสนุนการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาคือการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลหนองปลิง คือ พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก บ่อน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร

กรณีต้องการเอกสารสิทธิในที่ดินทำกิน พบว่า เป็นพื้นที่ป่าไม้ ป่าเสื่อมโทรม ไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ รวมถึงไม่สามารถเข้าร่วมโครงการที่รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณก่อสร้างโดยใช้เครื่องจักรกลหนักได้

การแก้ไขปัญหามีข้อเสนอจากชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง ให้แก้ไขปัญหารวม 6 ประการ คือ (1) การขุดลอกแหล่งน้ำในปัจจุบัน (2) สร้างอ่างเก็บน้ำ ฝ่ายชลประทานแบบกึ่งถาวร เพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม (3) พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบกระจายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรที่สะอาด (4) จัดหาน้ำและซ่อมบำรุงระบบประปาบาดาล (5) ก่อสร้างระบบประปา (5) ก่อสร้างคลองส่งน้ำเพื่อการกระจายน้ำ และ (6) ปกกันน้ำท่วม นั้นไม่สามารถแก้ไขปัญหแต่ละเรื่องและแต่ละพื้นที่ได้ จำเป็นต้องดำเนินการเป็นระบบทั้งตำบล จึงจะสามารถแก้ไขปัญหทั้ง 6 ประการได้ เพื่อตอบสนองข้อเสนอดังกล่าวทั้ง 6 ประการนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่มีอยู่ในปัจจุบันแล้วสรุปได้ว่า “ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหามุมบ้านใดหมู่บ้านหนึ่งหรือใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่ง แล้วจะแก้ไขปัญหาคือการขาดแคลนน้ำหรือน้ำท่วมทั้งตำบลหนองปลิง ได้โดยสิ้นเชิง จะต้องดำเนินการทั้งตำบลควบคู่กันทั้งปัญหาการใช้ที่ดินในพื้นที่ดอน กับปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ตอนล่าง โดยจัดทำโครงการ “การพัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบ”

การแก้ไขปัญหาคือการขาดแคลนน้ำหรือน้ำท่วม ทั้งพื้นที่ตำบลที่รวมข้อเสนอในการแก้ไขปัญห 6 ประการด้วยกัน คือ พื้นที่ในหมู่ที่ 1-18 จะต้องมีการจัดทำเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงเพื่อวางแผนการผลิตพืชควบคู่กับการอนุรักษ์ การส่งเสริมการปรับระบบเกษตรให้เหมาะสมตามแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน สนับสนุนการทำและการใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ

ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (การปลูกหญ้าแฝก) การผลิตกล้าแฝก การส่งเสริมปรับสภาพแวดล้อมในครัวเรือน (ขยะ น้ำเสีย สิ่งปฏิกูล) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะต้องจัดทำการพัฒนาที่ดินและน้ำรวมทั้งสองพื้นที่ไปด้วยกันเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นการ สร้างฝายชะลอน้ำแบบกึ่งถาวร บ่อพักเพื่อเก็บกักน้ำ ชุดลอก ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ก่อสร้างฝายกั้นน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก และระบบกระจายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรที่สะอาด โครงการจัดหาน้ำและซ่อมบำรุงระบบประปาบาดาล ก่อสร้างระบบประปา การขุดบ่อบาดาล การสร้างคลองส่งน้ำ คลองระบายน้ำ หรือพนังป้องกันน้ำท่วมระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ
1) เขตพื้นที่เกษตรกรรม 1.1 เขตนาข้าว มีเนื้อที่ 13,794 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน 1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ 10,000 1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด 2,276,010 1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด 206,910 1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร 250,000 1.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ 450,000 1.6 การรณรงค์ไถกลบตอซัง 600,000 2. การบริหารจัดการน้ำ 2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 5,000,000 2.2 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน 2,000,000 2.3 การก่อสร้างระบบส่งน้ำ 4,500,000 3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน 2,000,000 3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 300,000 3.2 การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน 950,000	
1.2 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 67,919.53 ไร่ 1.3 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 1,262 ไร่ 1.4 เขตปลูกไม้ยืนต้นเนื้อที่ 4,729.73 ไร่ 1.5 เขตปลูกพืชผัก เนื้อที่ 13.69 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน 1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ 300,000 1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด 150,000 1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด 150,000 1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร 80,000 1.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ 250,000 2. การบริหารจัดการน้ำ 2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 2,500,000 2.2 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน 250,000 2.3 การก่อสร้างระบบส่งน้ำ 2,500,000 3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน 1,450,000 3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 500,000 3.2 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว 950,000	
1.6 เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เนื้อที่ 47.90 ไร่	1) ส่งเสริมการใช้สารเร่งซูเปอร์ พด.6 เพื่อบำบัดน้ำเสียในบ่อ	70,000

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

ตารางที่ 7 - 2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
1) เขตพื้นที่เกษตรกรรม 1.1 เขตนาข้าว มีเนื้อที่ 13,794 ไร่	1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชหลังนาและหาตลาดรองรับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาญจนบุรี/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี) 2) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว (กรมการข้าว) 3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและการจัดการโรค/แมลง (กรมการข้าว) 4) ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (กรมการข้าว)
1.2 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 67,919.53 ไร่ 1.3 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 1,262 ไร่ 1.4 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 4,729.73 ไร่ 1.5 เขตปลูกพืชผัก เนื้อที่ 13.69 ไร่	1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาญจนบุรี/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี) 2) การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (กรมวิชาการเกษตร) 3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (กรมส่งเสริมการเกษตร) 4) สนับสนุนการขุดเจาะน้ำบาดาล (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)
1.6 เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เนื้อที่ 47.90 ไร่	สนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ (สำนักงานชลประทานกาญจนบุรี)

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

ตาราง 7 - 3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี แผน 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
เขตนาข้าว	1. การปรับปรุงบำรุงดิน														
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้ สารอินทรีย์	ราย	500	500	500	500	500	2,500	175,000	175,000	175,000	175,000	175,000	875,000	พต.
	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์ด้วย พืชปุ๋ยสด	ตัน	15	15	15	15	15	75	495,000	495,000	495,000	495,000	495,000	2,475,000	
	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุง ดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000	พต.
	1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้ สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทาง การเกษตร	กลุ่ม	90	90	90	90	90	450	450,000	450,000	450,000	450,000	450,000	2,250,000	พต.
	1.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	กลุ่ม	18	18	18	18	18	90	450,000	450,000	450,000	450,000	450,000	2,250,000	พต.
	1.6 การรณรงค์เฝ้าติดตาม	ตัน	5	5	5	5	5	25	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	พต.
	2. การบริหารจัดการน้ำ														
	2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	แห่ง	5	5	5	5	5	25	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000	พต.
	2.2 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา นอกเขตชลประทาน	บ่อ	15	15	15	15	15	75	330,000	330,000	330,000	330,000	330,000	1,650,000	พต.
	2.3 การก่อสร้างระบบส่งน้ำ	แห่ง	2	2	2	2	2	10	2,200,000	2,200,000	2,200,000	2,200,000	2,200,000	22,000,000	พต.
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้าง พังทลายของดิน														
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการ อนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000	1,250,000	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000	พต.
	3.2 การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ลุ่ม-ดอน	ไร่	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	7,500,000	พต.

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

ตาราง 7 - 3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
เขตปลูกไม้ผล, เขตปลูกไม้ยืนต้น, เขตปลูกพืชผัก	1. การปรับปรุงบำรุงดิน														
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้ สารอินทรีย์	ราย	20	20	20	20	20	100	7,000	7,000	7,000	7,000	7,000	35,000	พด.
	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์ด้วย พืชปุ๋ยสด	ตัน	5	5	5	5	5	25	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	750,000	พด.
	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุง ดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000	พด.
	1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้ สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทาง การเกษตร	กลุ่ม	20	20	20	20	20	100	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	พด.
	1.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	กลุ่ม	1	1	1	1	1	5	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000	พด.
	2. การบริหารจัดการน้ำ														
	2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	แห่ง	2	2	2	2	2	10	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000	พด.
	2.2 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา นอกเขตชลประทาน	บ่อ	10	10	10	10	10	50	220,000	220,000	220,000	220,000	220,000	1,100,000	พด.
	2.3 การก่อสร้างระบบส่งน้ำ	แห่ง	2	2	2	2	2	10	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	15,000,000	พด.
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้าง พังทลายของดิน														
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการ อนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000	พด.
	3.2 การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว	ไร่	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	7,500,000	พด.
เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ส่งเสริมการใช้สารเร่งซูเปอร์ พด.6 เพื่อบำบัดน้ำเสียในบ่อ	ลิตร	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	15,000	75,000	75,000	75,000	75,000	75,000	375,000	พด.

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้้นเป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลง

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา. 2551. **ปทานุกรมปฐพีวิทยา**. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- FAO. 1974. **A Land Capability Appraisal Indonesia: Interim Report**. (AGL/INS), Rome.
- _____. 1993. **Guidelines for Land Use Planning**. Rome.
- ADB. 2012. **The State of Pacific Towns and Cities: Urbanization in ADB's Pacific Developing Member Countries**. Mandaluyong City, Philippines.
- NRC. 1975. **Land Use Planning**. The National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, Washington, D.C.
- Vink, A.P.A. 1975. **Land Use in Advancing Agriculture**. Springer-Verlag Berlin Heidelberg.
- กรมการปกครอง. 2564. **ข้อมูลจำนวนประชากรและบ้าน (ณ เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564)**. กระทรวงมหาดไทย. ไฟล์ข้อมูล.
- กรมการพัฒนาชุมชน. 2564. **รายได้-รายจ่ายต่อครัวเรือน ตำบลหนองปลิง ปี 2564**. ไฟล์ข้อมูล.
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2564. **หมอดินอาสาตำบลหนองปลิง ปี 2564**. ไฟล์ข้อมูล.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2564. **จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ปี 2564**. ไฟล์ข้อมูล.
- กรมอุตุนิยมวิทยา. 2563. **ภูมิอากาศจังหวัดกาญจนบุรี**. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. แหล่งที่มา: <http://climate.tmd.go.th/data/province/กลาง/ภูมิอากาศกาญจนบุรี.pdf>, 15 มีนาคม 2564.
- _____. 2562. **สถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (ปี 2532-2561)**. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. ไฟล์ข้อมูล.
- กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2561. **ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี**. ไฟล์ข้อมูล.
- คณะกรรมการพัฒนาตำบลหนองปลิง. 2563. **แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. 2561-2564)**. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี. ไฟล์ข้อมูล.
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2564. **ข้อมูลบ่อน้ำบาดาล**. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ไฟล์ข้อมูล.
- กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2564. **ข้อมูลทรัพยากรดิน**. ไฟล์ข้อมูล.

บัญญัติ ต้นศิริ และคำณ ไทรพิก. 2564. คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดิน ระดับตำบลและระดับจังหวัด.

กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 (ศูนย์ปฏิบัติการราชบุรี).2563. การพัฒนา
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 (พ.ศ.2562-2565). ไฟล์ข้อมูล.

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ. 2550. การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี. 2563. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของ
จังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ.2561 – 2565). ไฟล์ข้อมูล.

_____. 2562. ยุทธศาสตร์จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2562. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ . 2559. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. 2560-2564). ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2560. ร่าง นโยบายและแผนการ
บริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579). ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2563. แผนพัฒนาภาคกลาง. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2562. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันที่ 25
กรกฎาคม 2562. ไฟล์ข้อมูล.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี. 2559. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในเขตจังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ.2561-2564). ไฟล์ข้อมูล.

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง . 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2564). ไฟล์ข้อมูล.

ที่ปรึกษา

นายอนุวัชร	โพธินาม	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10
นายวันชัย	วงษา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี
นายทศนัศร์	รัตนแก้ว	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน

คณะผู้จัดทำ

นางพัชรมัย	ทะหล้า	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
นายเมธา	ศรีทองคำ	นักสำรวจดินชำนาญการ
นางสาวอรพิตา	วรภักดี	นักสำรวจดินชำนาญการ
นายวิศรุฒ	อนันตเดชไชชัย	เศรษฐกรปฏิบัติการ
นางสาวฐิติพรรณ	ธนชัยกุลโรจน์	นักวิชาการเกษตร
นายคุณเดช	แก้วรักษา	นักวิชาการเกษตร